

2020 SOSYOEKOPOLİTİK GENÇLİK ARAŞTIRMASI:
İSTANBUL İLİ ÖRNEĞİNDE GENÇLERİN EKONOMİK
VE SİYASAL EĞİLİMLERİ*

*İbrahim Halil YAŞAR***, *Fırat DEMİRKOL****, *Esat DAŞDEMİR*****,
*Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN******

Makale Geliş Tarihi-Received: 22.03.2021

Makale Kabul Tarihi-Accepted: 20.10.2021

DOI: 10.37093/ijisi.997051

ÖZ

Türkiye Cumhuriyeti gündemini meşgul eden konulardan biri de gençlerin görüş, düşünce ve tercihleridir. Sosyal, politik ve ekonomik alanda alınacak

* Bu çalışma DUP-150520-AKD sayı numaralı "Türkiye Sosyo-ekopolitik Gençlik Araştırması İstanbul İli Örneği" adlı İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi (BAPUM) tarafından desteklenen Bilimsel Araştırma Projesi (BAP) verileri kullanılarak geliştirilmiştir.

** Doktora Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya/Türkiye. ibrahim.yasar@ogr.sakarya.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3661-5088>.

*** Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İstanbul/Türkiye. fdemirkol@gelisim.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0887-0898>.

**** Öğr. Gör., İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul Gelişim Meslek Yüksekokulu, İstanbul/Türkiye. edasdemir@gelisim.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8950-2020>.

***** Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İstanbul/Türkiye. tugur@gelisim.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7170-5727>.

karar ve tercihlerin uygulanabilirliği ve sürdürülebilirliği için gençlerin görüş ve düşüncelerine hitap etmesi elzemdir. Bu çalışma devlet kurumlarına güvenmeyen ve politik kararsız olan gençlerin demografik, sosyal ve ekonomik profillerini çizerek; ilgili grubun beklentilerini ortaya koymaktadır. Böylece uzun vadeli planlar için politika yapıcılara referans olmak amaçlanmıştır. 18-30 yaş arası İstanbul'da yaşayan gençlerin siyasal seçimlerde oy kullanmayan ya da kararsız kalan kısmı içerisinde bulunan ve genel olarak güvensizler ya da tercihsiz politikler olarak adlandırılabilir olan kişilerin 2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması sorularına verdikleri cevaplar değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında İstanbul ilinde ikamet eden gençlerdeki kurumlara güvensizlik ve politik kararsızlık eğilimi ve bunun sosyal, siyasal ve ekonomik nedenleri incelenmiştir. Çalışma kapsamında kararsız ve güvensiz olarak ayrılan grupların gençler arasında dağılımları verilmiştir. Elde edilen verilere göre "Güvensiz" ve "Kararsız" olarak adlandırılan kesimlerin gençler arasında önemli bir grubu temsil ettiği ve bu grubun benzer eğilimler gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu benzerlik, "Güvensiz" ve "Kararsız" bireylerin ayrı bir grup olarak değerlendirilmesini gündeme getirmektedir. Dolayısıyla bu iki grubun davranışlarının tespiti, bu grupları anlamak adına önemli bir hal almaktadır. Çalışma içerisinde karar alıcıların, bu gruplara yönelik gerekli politikalar uygulayarak güvensizlik duygusunu azaltması ve böylece grupların ülkelerine ve yaşadıkları topluma bağlılıklarının yükseltmesi önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Gençlik Araştırması, Kamuoyu Araştırması, Siyaset Araştırması, Ekonomi Araştırması, İstanbul Araştırması.

JEL Kodları: C80, H00, J18.

**2020 SOCIOECOPOLITIC YOUTH SURVEY: ECONOMIC
AND POLITICAL TENDENCIES OF YOUTH IN THE CASE
OF İSTANBUL**

ABSTRACT

One of issues that occupy agenda of Republic of Turkey's young people's opinions, thoughts, and preferences of young people. For viability and sustainability of decisions and preferences to be taken in social, political, and economic fields, its essential to address views and thoughts of youth. This study draws demographic, social, and economic profiles of young people who don't trust state institutions and are politically unstable; sets out expectations of relevant group. Thus, its aimed to be a reference for policymakers for long-term plans. Answers given to questions of 2020 Socioecopolitic Youth Survey of young people ages of 18-30 living in Istanbul who don't vote in political elections or are undecided, and who can generally be called insecure or undecided politicians, were evaluated. Within study, distrust of institutions and political indecision tendency among young people residing in Istanbul and its social, political, and economic reasons were examined. Within scope of study, distribution of groups separated as undecided and insecure among youth is given. According to data obtained, its understood that segments called "Insecure" and "Undecided" represent an important group among young people and this group shows similar tendencies. This similarity brings up the evaluation of "Insecure" and "Undecided" individuals as a separate group. Therefore, the determination of the behaviors of these two groups becomes important in order to understand these groups. In study, its suggested that decision-makers reduce feeling of insecurity by applying necessary policies towards these groups and thus increase loyalty of groups to their country and society they live in.

Keywords: Youth Research, Public Opinion Survey, Politics Research, Economics Research, Istanbul Research.

JEL Codes: C80, H00, J18.

841

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

GİRİŞ

Bilgi ve iletişim teknolojileri başta olmak üzere teknolojinin gelişmesi ve yaygınlaşması, ülkelerarası ve kültürlerarası bütünleşmenin hız kazanması gibi nedenlerden dolayı çağımızda toplumsal eğilimler oldukça esnekleşmiştir. Bununla birlikte 2019 yılı son çeyreği itibariyle başta Koronavirüs (Covid-19) ve Koronavirüsün neden olduğu sorunlar olmak üzere ekonomik, politik ve toplumsal pek çok sert değişiklik gerçekleşmiştir. Ayrıca son yıllarda artan göç eğiliminin ekonomik, politik ve toplumsal alanlarda önemli yansımaları olmuştur (Daşdemir, 2017, 745-747). Önceki dönemlere göre daha radikal olan bu dönüşümlerin toplumun otonom eğiliminde önemli bir değişiklik yaratacağı beklenmektedir. Özellikle düşünce yapısı ve seçimleri diğer yaş gruplarıyla kıyaslandığında daha esnek yapıda bulunan gençlerde bu değişikliğin daha radikal eğilimlere sahip olması beklenmektedir. Bu kapsamda İstanbul Gelişim Üniversitesi (İGÜ) Kamuoyu ve Toplum Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (KTAUAM) bünyesinde gerçekleştirilen 2020 Sosyokopolojik Gençlik Araştırması, gençlerin bu değişimler sonucunda durdukları pozisyonu ortaya koyabilmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Birliği (AB) dahil olmak üzere birçok uluslararası kuruluş ve bu kuruluşların hazırlamış olduğu değerlendirme raporlarında farklı yaş aralıkları incelenmekte olsa dahi genel olarak genç kabul edilen yaş aralığı 18-30 yaş olarak kabul edilmektedir (Commission, 2011). Genç ve gençlik kavramı her ülke için çeşitli aşamalarda önem arz etmekle birlikte Avrupa'nın en genç nüfusuna sahip olan ülke konumundaki Türkiye için gençler ve genç nüfus oldukça kıymetli bir yere sahiptir. Gençliğin tanımlaması sabırsız, özgürlüğüne düşkün, gelişmeye açık ve kişisel bağımsızlıkları ön planda olan heyecanlı ve aktif bir kitle yapılmaktadır (Baş, 2017, 257). Bayhan'ın 2011 yılında yayınladığı çalışmasında, sosyal ve kültürel eğilimlerini açısından hedonizm kavramı ile gözlemlenebilecek toplumsal pratikler gösteren gençlik alt kültürleri veya daha farklı bir şekilde kategorize edilirse tüketim toplumunun geçerli olduğu tarihsel dönemeç içerisinde gençliğe bağlı tüketim gruplarının alışkanlıkları eleştirel bir yaklaşımla yorumlanmıştır. Buradaki püritan etik kavramı ise V. Bayhan'a göre; "modern toplumun etiğidir. Püritanizm; sıkı çalışma disiplinini, çok üretip az tüketmeyi, elinde biriken kaynağı rasyonel olarak kullanmayı önermektedir. Püritan çalışma etiğine karşı post

modern kültürün hedonizmi yücelten yapısı, tüketime dayalı “nasıl harcamalı”, “nasıl eğlenmeli” tarzındaki normları üretmiştir.” (Bayhan, 2011: 195). Gençlik dönemi bireylerin çocukluk ile yetişkinlik arasındaki dönemlerini kapsayan ve taleplerin yüksek olduğu bir dönem olarak ortaya çıkmaktadır (Sezdirmez, 2008: 55). Gençlik yaş aralığı olarak kabul edilen 18-30 yaş aralığı dönem bireylerin cinsiyet, sosyal statü, siyasal görüş ya da toplumsal konum fark etmeksizin hayatlarının gelecek dönemlerini şekillendirmeye çalıştıkları ve yoğun bir biçimde belirsizlik alanında buldukları dönem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum gençlerin yaşamlarının bazı dönemlerinde umutsuzluğa kapılma durumlarını ortaya çıkarmak ile birlikte beklenti ve memnuniyetsizliklerini de ileri seviyeye taşımaktadır. Bu bağlamda gençlerin birçok konu başlığında sınıflandırılabilir sorun ile karşı karşıya kaldığı ifade edilmektedir.

Gençlerin karşılaştığı sorunlar genel hatları ile fiziksel, sosyal, ekonomik, psikolojik ve sosyolojik başlıklar altında ele alınabilmektedir (Kulaksızoğlu, 1990: 137-141). Bilgi çağı olarak adlandırılan 2000’li yıllar ile birlikte doğmuş olan Z kuşağı gençliği doğdukları andan itibaren yoğun bir teknoloji kullanımının içerisinde doğmuşlardır. Bu durum genellikle bu kuşağın ebeveyni konumunda olan Y kuşağını da kapsamakta olup bu kuşakta doğduğun andan itibaren olmasa dahi eğitim hayatı ve özellikle iş hayatı ile birlikte yoğun bir teknoloji kullanımı içerisinde girmektedirler (Çetinkaya, 2020). Yüksek teknoloji kullanımı hızlı haberleşme kanallarının yoğun bir biçimde kullanılması gençlerin dünyadan haberdar olmalarını ve kıyaslama imkânlarının artmasını sağlamaktadır. Bu durumun genellikle tüketim alışkanları için etkili olduğu yönünde bir değerlendirme ortaya koymakla birlikte hem emeğin hem de sermayenin yeniden üretilmesinde odak noktaya yerleşen tüketim (Lipietz, 1987: 36) ve aynı zamanda tüketimin toplumsallaştırılması sürecinin, siyasi ve toplumsal tercihler ve beklentiler konusunda da kendini hissettirdiği ifade edilmektedir. Küreselleşme süreci, dünya üzerinde gençler arasında ortak değerler ve beklentilerim daha yoğun bir biçimde ortaya çıkmasına imkân sağlamıştır (Heywood, 2020: 43). Harvey bu süreci dayanışma temelli politik mücadelenin yeni örgütlenme biçimleri olarak tanımlarken (Harvey, 2013: 192) gençlerin bir bütünü oluşturan parçaların karşılıklı ve benzer ilişkileri üzerine kurduğu bir bakış açısını benimsediğini ifade edilmektedir (Hardt, Negri, 2011: 127-128). Teknolojik değişimler ve gelişmelerin etkisi çeşitli alanlarda da olduğu gibi gençlerin siyasete katılımı noktasında

da önem kazanmakta ve siyasal katılım kanallarını değiştirdiği görülmektedir (Şener, Çağlar, 2020: 515). Mevcut toplumsal formasyonda siyasal katılım kavramının anlamı ve araçları değişmekle birlikte temel unsurlarının varlığını devam ettirdiği ifade edilmektedir. Siyasal katılımın nesnesi ve öznesi, temel koşullarını oluşturmaktadır. Bu koşullarda katılacak bir alanın var olması, asgari düzeyde tüzel bir çerçevenin olması, güvenliğin sağlanması ve ideolojik ortamın uygunluğu nesnesini oluşturmaktadır. (Eroğlu, 2015: 230). Siyasal katılımın öznesini yurttaşlar oluştururken çalışma kapsamında yurttaşlar içerisinde odaklanılan grup ise, gençlerden oluşmaktadır.

844

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Özellikle günümüz demokrasi modeli olarak ortaya çıkan liberal demokrasinin ve onun ilkeleri tüm dünyada kabul görür hal almaktadır (Demirkol, 2020: 43-45). Her ne kadar gençler günümüzde geçmiş dönemlerde olduğu gibi ideolojilere keskin bir bağ ile bağlı olmayı çok benimsemiyor olsa dahi prensipler üzerinden belirledikleri değerleri olduğu anlaşılabilir. Bu noktada her ne kadar birçok genç kendisini liberal ya da liberal demokrat olarak adlandırmıyor olsa dahi özellikle liberal demokrasinin bireyin özgürlüğünün sadece haklar üzerinden olması değil aynı zamanda kendisini geliştirmesine imkân sağlayacak nitelikte sosyal ve ekonomik imkânları kapsamaması gerektiğini de belirten “pozitif haklar” düşüncesini benimsediği ifade edilmektedir (Heywood, 2020: 53). Yine gençler arasında liberal demokrasinin en önemli yaklaşımlarından birisi olan zümre üstünlüğünün kabul edilmemesi ve bireysel özgürlük ile birlikte liyakat kavramının ön plana çıkması fırsat eşitliği ve toplumsal adalet açısından önem arz etmektedir (Berktaş, 2016: 56). Bahsedilen bu durumlar göz önüne alındığı takdirde gençlerin olay ve olgulara karşı bakış açıları oldukça önem kazanmakta ve durum ekonomik ve siyasal karar alıcıları doğrudan ilgilendirir hale gelmektedir. Bu bağlamda oraya konulan Sosyoekopolitik Gençlik Araştırması Raporu 2020 (İstanbul Gelişim Üniversitesi Kamuoyu ve Toplum Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, 2021) araştırma verileri özellikle gençlerin mevcut duruma tepki niteliğinden ortaya koydukları ‘oy kullanmayacağım’ ya da ‘güvenmiyorum’ cevaplarını çoğunluk kitlesi üzerinden değerlendirilmeye ve analiz edilmeye çalışılmıştır. İlgili çalışmanın veri kaynağı olarak alınan rapora ilişkin detaylı bilgiler aşağıda belirtilmiştir: (İstanbul Gelişim Üniversitesi Kamuoyu ve Toplum Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi, 2021: 1-2).

İlgili çalışmanın gayesi Türk yurttaşı 18 ve 30 yaş aralığındaki gençlerin davranış, tutum, sosyo-ekonomik durum ve tercihlerinin İstanbul ili özelinde tespitini sağlamak olarak kurgulanmıştır. Çalışmanın evrenini İstanbul'da ikame eden 18-30 yaş arası Türk yurttaşı gençlerden oluşturmaktadır. Örneklem belirlemede ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmış böylece çalışmanın tarafılığı engellenmek istenmiştir. Bu bağlamda örneklem İstanbul'da ikamet eden 18-30 yaş arası 384 denek ile kurulmuştur. TÜİK verilerine göre 15-29 yaş aralığında İstanbul ilinde yerleşik 3.556.208 kişi bulunmaktadır. Bu bağlamda örneklem %95 güven düzeyi ve \pm %5 hata payına sahiptir. Araştırmada ölçüt örnekleme yöntemi kullanılırken veri toplama aracı olarak da anket kullanılmıştır. Anket formunda açık uçlu soru bulunmamaktadır. Çalışmada ölçme aracı olarak yürütücü ve araştırmacılar tarafından geliştirilen özgün tanımlayıcı anket soruları kullanılmıştır. Elde edilen veri grupları birbirleri ile ilişkili olmadığı ve ekonometrik model üzerinden ilerlenmeyeceği için güven analizi yapılmasına gerek görülmemiştir. Örneklem üzerinde uygulanan anket sonucunda ulaşılabilecek verilerin analizinde yüzde (%), frekans, t-Testi, ANOVA ve X2 kullanılmıştır.

Sosyoekopolitik Gençlik Araştırması verilerine göre elde edilen sonuçlar sosyal, ekonomik ve politik olmak üzere üç grupta incelenebilmektedir. Ayrıca ortaya çıkan verilere göre gençlerin ortak eğilimleri de analiz edilebilir. Araştırma sonuçlarından elde edilen veriler uyarınca bu eğilimlerden en önemlileri politik kararsızlık ve güvensizlik olarak iki başlıkta değerlendirilmiştir. Ayrıca gençlerin ekonomik koşullarına göre eğilimleri de analiz edilmiştir.

1. KARARSIZLARA İLİŞKİN SONUÇLAR

Çalışma kapsamında "Bu pazar bir seçim olsa hangi siyasi partiye oy verirsiniz?" sorusuna "Kararsız" yanıtını veren katılımcılar "Kararsızlar" grubunu oluşturmaktadır. Bununla birlikte, "Kararsız" seçeneğiyle "Oy kullanmayacağım" seçeneğini tercih eden katılımcıların toplamı "Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar" olarak gruplandırılmış ve verileri ayrı grafiklerde gösterilmiştir. Oy kullanmayacağını belirten katılımcıların da "Kararsız" olduğu düşünülebilir. Ancak yanıtların sağlıklı yorumlanabilmesi için Kararsızlar grubunun verilerini iki alt gruba ayırmak daha sağlıklı bulunmuştur. Tercihlerin dağılımına bakıldığında kararsız grupların benzer eğilimler gösterdiği görülmektedir.

Şekil 17’de kararsız ve oy kullanmayacak grubun kendilerini nasıl tanımladıkları ifade edilmiştir. Elde edilen bu veriye istinaden politik seçiminde kararsız kalan bireylerin, kendi kimliklerini temsil edecek siyasi yapının olmadığını düşündüğü sonucu kolaylıkla çıkartılabilir. Dolayısıyla siyasi partilerin, ilgili kimlikleri kazanacak politikalar geliştirilmesi önerilmektedir. Kararsız bireyler kendi kimliklerini “Hümanist” olarak tanımlayanlar arasında %67 düzeyinde bulunmaktadır. Liberal demokratların %67’si, apolitiklerin %64’ü, siyasal İslamcılarının %40’ı ve muhafazakarların %37’si “Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar” grubunda bulunmaktadır.

846
IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 35’te görüleceği üzere sosyal medya aracı kullanmayanlar arasında kararsız ve oy kullanmayacakların oranı oldukça yüksektir. Yine Şekil 37 göstermektedir ki izleyicileri arasında kararsız grubun en yüksek olduğu televizyon (TV) kanalı %56 ile TV8’dir. Bu çalışma politik unsurların kararsızlara ulaşma aşamasında iletişim kaynağı başlığında paylaşılan verileri değerlendirmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

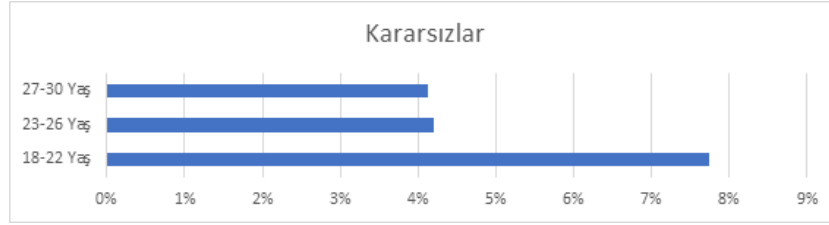
1.1. Demografik Dağılım

Siyasal ve toplumsal birçok araştırmanın önemli kitlesini oluşturan ve seçim sonuçlarını etkileme dahil olmak üzere birçok başlıkta karşımıza çıkan ve siyasi literatür içerisinde kararsız seçmen olarak adlandırılan seçmen kitlesinin neden kararsız kaldığına ilişkin olarak yapılan tahminler ve stratejiler bu kitlenin tercihlerini etkilemekte ve seçimlerin kaderine yön verebilmektedir. Yapılan bu çalışmada genç bireylerden oluşan örneklem kararsız bir tutum sergilemek yerine daha ziyadesi ile “oy kullanmama” tercihi ile aslında politik bir tutum sergiler nitelikte karşımıza çıkmaktadır. Siyasal katılımın öznesi ve nesnesinin varlığının kabulünün ardından katılımın araçlarının oldukça çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabileceği bilinmektedir. Bu kapsamda nasıl oy vermek bir siyasal katılım biçimi ise bilinçli bir tepki olarak oy kullanmam ve/veya beyaz oy verme aynı şekilde bir siyasal biçimi/aracı olarak kabul edilmektedir (Eroğlu, 2015: 232).

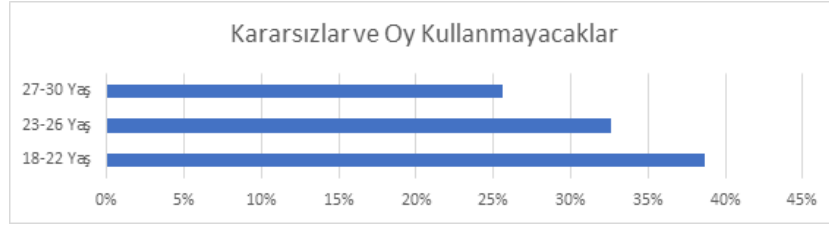
Kararsız olarak adlandırılan seçmen kitlesine baktığımız takdirde özellikle 18-22 yaş aralığından tercihlerinde kararsızlık yaşayan kitlenin daha yoğun bir biçimde ortaya çıktığını gözlemlemekteyiz. Bu duruma benzer bir sıralama Şekil 2 belirtilen kararsızlar ve oy

*2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri*

kullanmayacağım cevabını veren kitle içinde benzer bir nitelik taşımak ile birlikte oransal olarak arada daha az farkın ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Şekil 1 ve Şekil 2'nin sergilediği verilere göre 18-22 yaş arası bireylerin %8'i politik tercihinde kararsızdır; "S29. Bu pazar bir seçim olsa hangi siyasi partiye oy verirsiniz?" sorusuna "Kararsızım" yanıtını vermişlerdir. Diğer yandan bu orana "Oy Kullanmayacağım" yanıtını verenler eklendiğinde 18-22 yaş grubu içinde kararsız ve oy kullanmayacak olanların oranı %39'a çıkmaktadır.

Şekil 1. Kararsızlar Demografik Yapı (Yaş).

Şekil 2. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar Demografik Yapı (Yaş).

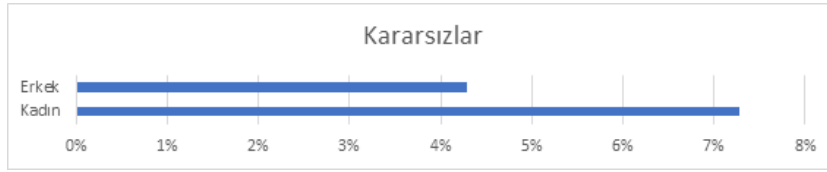
Cinsiyet üzerinden ilgili husus değerlendirildiğinde Şekil 3 ve Şekil 4'te sunulan veriler üzerinden bakıldığında ister kendisini kararsız olarak adlandıran isterse kararsız ve oy kullanmayacağım cevabını veren kitle bir arada değerlendirildiğinde kadınların erkeklere kıyasla daha kararlı bir biçimde siyasal tercih yapma konusunda isteksiz olduğu görülmektedir. Çakır, parlamentoda görev alan kadınlar üzerine yaptığı araştırmasında da benzer sonuçlara ulaşmış, iktidar ilişkileri ve siyaset alanında kadınların daha geri planda durduklarını duruş ve tavırlarını yansıtmadıkları ya da bilinçli olarak yansıtmadıklarını ifade etmiştir Bu kapsamda kadınların tavrının,

siyasetin bir “erkek kulübü” faaliyeti olarak gelişmesine yönelik bir tutum olduğu yönünde değerlendirilmektedir. (Çakır, 2013: 12-13).

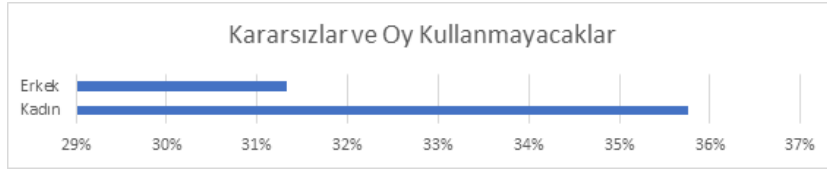
Şekil 3’e göre toplam kadın katılımcıların %7’sinden fazlası politik seçiminde kararsızdır. Şekil 4 ise kadınların %35’inden fazlasının kararsız ve oy kullanmayacağı anlaşılmaktadır. Bu sonuçlara göre kadınların, erkeklere göre daha apolitik eğilimli olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum kadının toplumda temsili açısından önemli bir sorundur. Mevcut iktidar ilişkileri bağlamında kadınlar, siyasal aktivizmin bir öznesi olarak toplumsal, siyasal, örgütsel, toplumsal cinsiyet ve kültürel nedenler yüzünden siyasal alanda isteksiz bir tavır sergilemektedir. Bu çalışma kamu otoritelerinin kadınlara gerekli eğitimleri sağlayarak kadınların politikaya katılımını artıracak önlemler alması gerektiğini önermektedir.

848

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 3. Kararsızlar Demografik Yapı (Cinsiyet).

Şekil 4. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar Demografik Yapı (Cinsiyet).

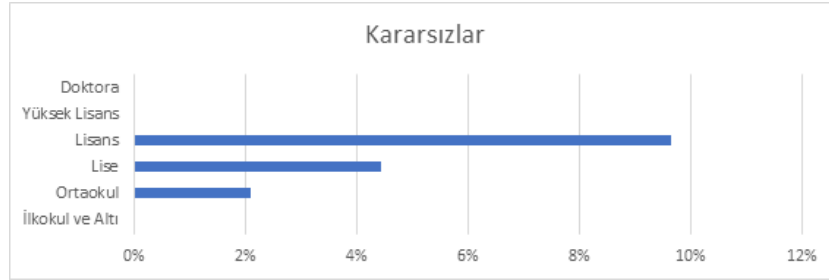
Eğitim durumu üzerinden değerlendirme yapıldığı takdirde Şekil 5’te kendisini kararsız olarak nitelendiren bireylerin büyük çoğunluğunun lisans düzeyi eğitim seviyesinde olduğunu ancak kararsızlar ile birlikte oy kullanmayacağı cevabını verenlerin eğitim düzeyinin farklı olarak en çok lise mezunu seviyesinde olanlar olduğu gözlemlenmektedir. Lisans mezunlarında kararsız kesimin yüksek olması, bu bireylerin esnek bir siyasal düşünceye sahip olduğu ve araştırarak oy kullandığı çıkarımını yapmamızı sağlamaktadır. Şekil

*2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri*

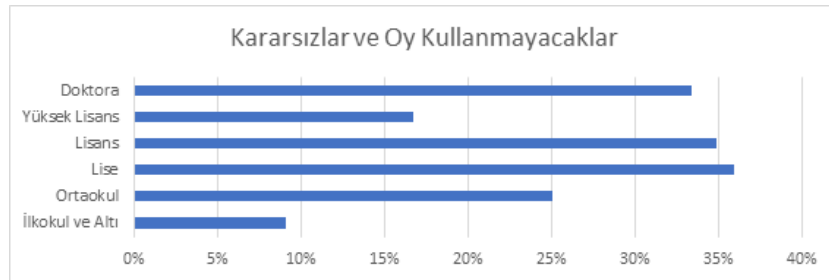
5'e göre eğitim düzeyi ile politik seçim arasındaki korelasyonu bozan üç grup bulunmaktadır. Bunlar ilkököl ve altı eğitim seviyesinde olanlar ile doktora ve yüksek lisans eğitim seviyesinde olanlardır. Buna göre ilkököl mezunlarının politik seçimlerinde katı olduğu ve politik tercihlerinde taraftarlık davranışı sergilediği düşünülebilir. Yüksek lisans ve doktora grubunda bulunan bireyler ise belirli bir eğitim düzeyine ulaştığı için düşüncelerini şekillendirdiği çıkarımı yapılabilir. Şekil 6, politik seçimlere katılım oranı en yüksek grubun eğitim seviyesi en düşük grup olduğunu göstermektedir. İlköğretim ve altı eğitim seviyesinde %9 olan kararsızlar ve oy kullanmayanların oranı orta okul mezunlarında %25, lise mezunlarında %36, lisans mezunlarında yaklaşık %35, yüksek lisans mezunlarında yaklaşık %17 ve doktora mezunlarında yaklaşık %33 olarak tespit edilmiştir. Bu çalışma kamu otoritesinin, seçme hakkını kullanma oranı en yüksek olan ilköğretim ve altı mezun grubuna politika ile ilgili eğitimler verilerek, bu grubun bilinçli bir seçmen haline getirilmesini önermektedir.

849

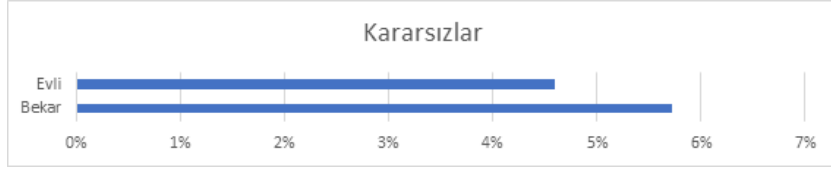
IJSI 14/2
Aralık
December
2021

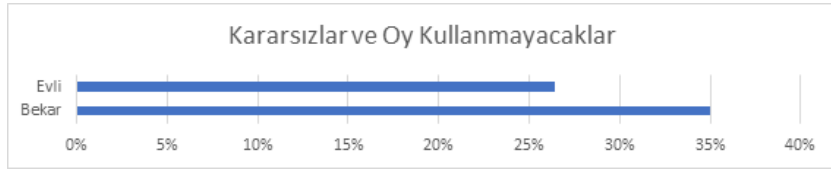
Şekil 5. Kararsızlar Demografik Yapı (Eğitim Düzeyi).

Şekil 6. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar Demografik Yapı (Eğitim Düzeyi).

Şekil 7. Kararsızlar Demografik Yapı (Medeni Durum).

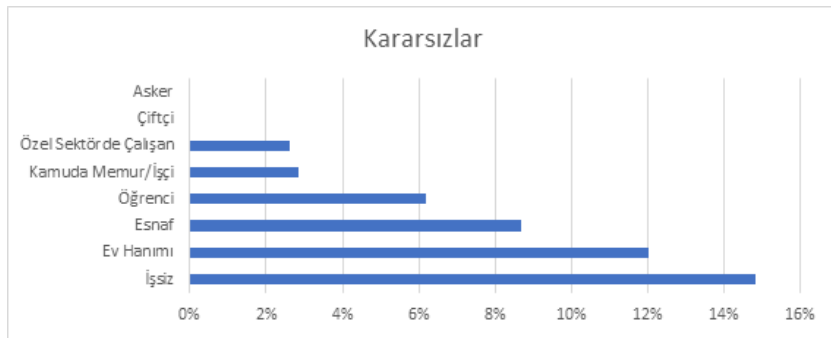
Şekil 8. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar Demografik Yapı (Medeni Durum).

850

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

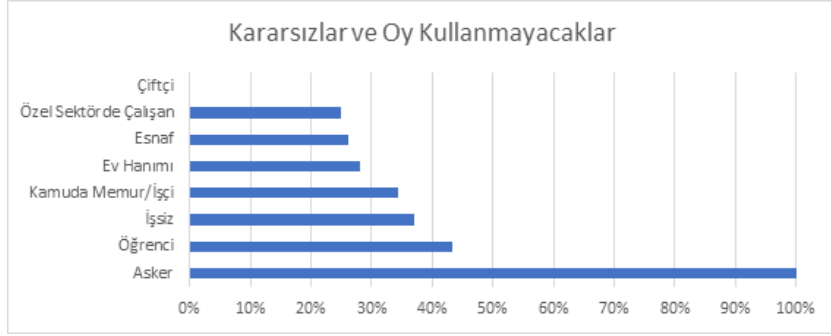
1.2. Ekonomi Durum

İlgili grupta bulunan katılımcıların mesleki durumları üzerinden değerlendirme yapıldığında kararsız seçmenlerin en çok kendisini işsiz olarak tanımlayanlar arasından olduğu ancak kararsızlar ile birlikte oy kullanmayacağım tercihinde bulunanların ise mesleki olarak askerlik mesleğini yürüttüğü gözlemlenmektedir. Şekil 10'de görüldüğü üzere, ekonomik anlamda dezavantajlı grup içerisinde dahil edilebilecek işsizler ve öğrencilerin önemli bir bölümünün seçme hakkını kullanmayacağını belirtmesi oldukça dikkat çekicidir.

Şekil 9. Kararsızlar Ekonomik Durum (Meslek).

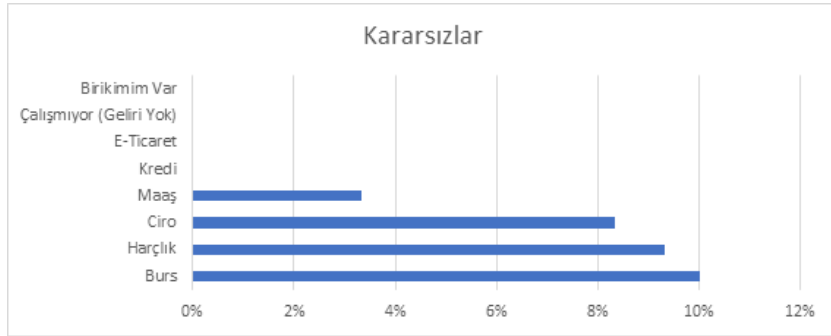
2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

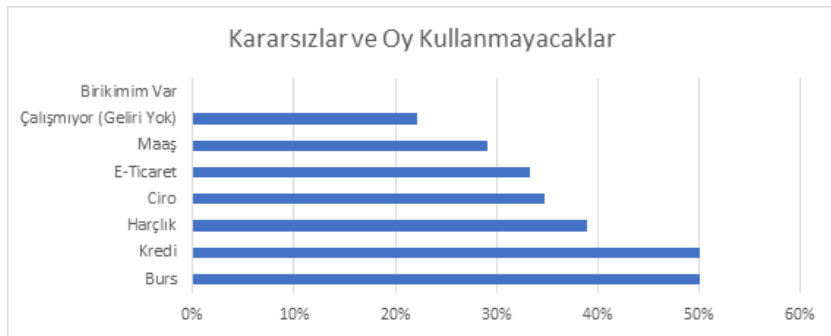
Şekil 10. Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Ekonomik Durum (Meslek).

851

IJSl 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 11. Kararsızlar Ekonomik Durum (Gelir Türü).

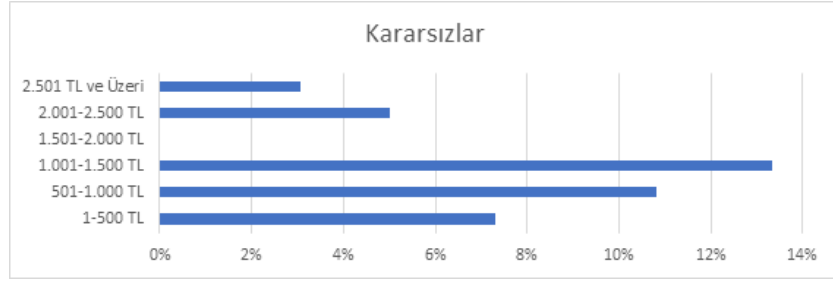

Şekil 12. Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Ekonomik Durum (Gelir Türü).

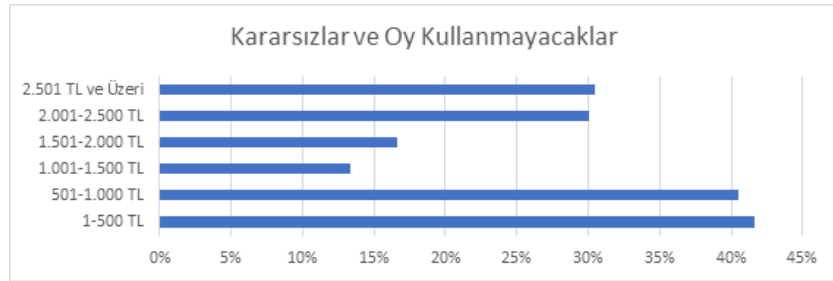
Gelir düzeyi olarak bakıldığı takdirde kararsızlar ve oy kullanmayacaklar cevaplarını veren kitlenin gelir düzeyinin düşük olduğu (0-1.500 TL arası) ve gelirlerini genellikle harçlık, kredi ve burs türünden elde etmekte başka bir ifade ile çalışma hayatı içerisinde bulunmadığı ve düzenli bir kazanç sahibi olmadıkları anlaşılmaktadır. Şekil 10, Şekil 8'in verdiği sonuçlarla paralel olarak, ekonomik anlamda diğerlerine göre dezavantajlı durumda bulunan grubun seçim hakkını kullanım oranı en az olan gruplar olduğu görülmektedir.

852

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

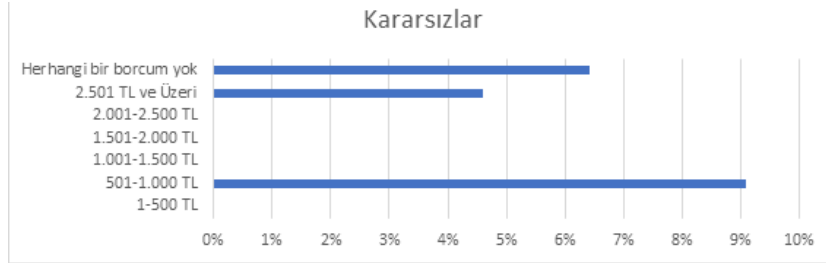

Şekli 13. Kararsızlar Ekonomik Durum (Gelir Düzeyi)

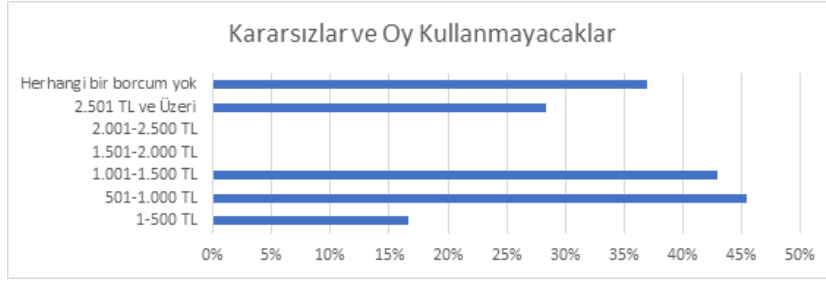

Şekli 14. Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Ekonomik Durum (Gelir Düzeyi)

2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

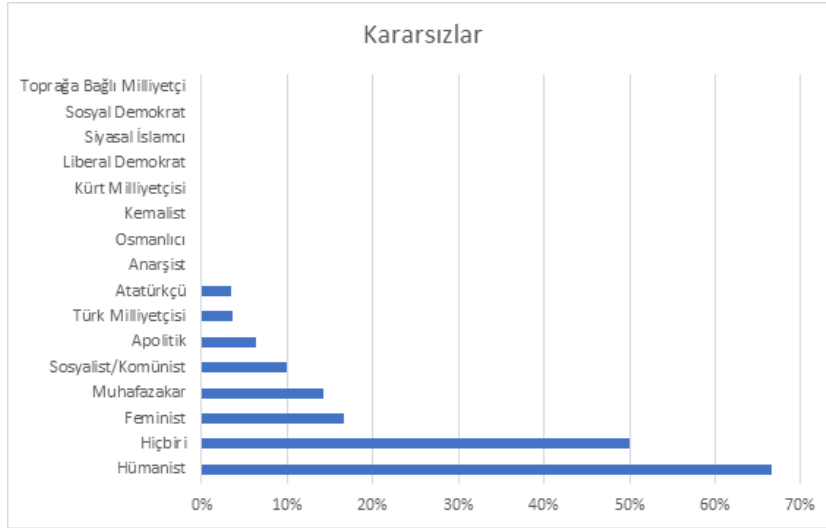

Şekli 15. Kararsızlar Ekonomik Durum (Borç Düzeyi)

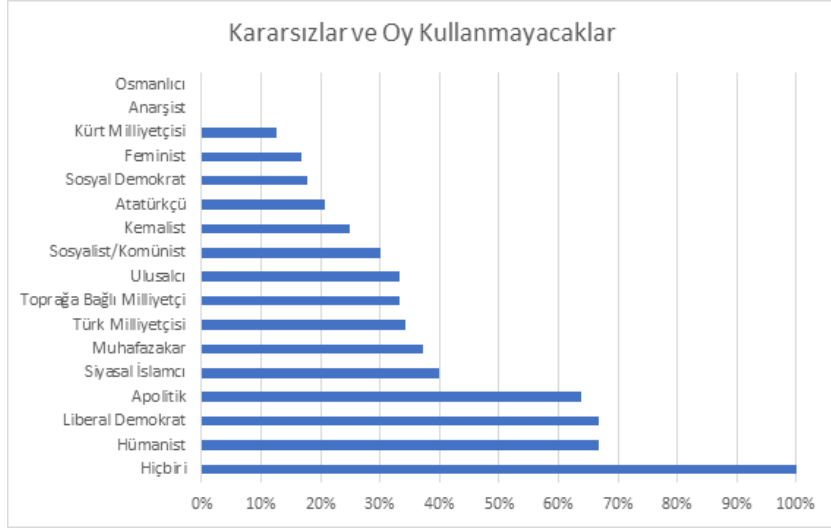

Şekli 16. Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Ekonomik Durum (Borç Düzeyi)

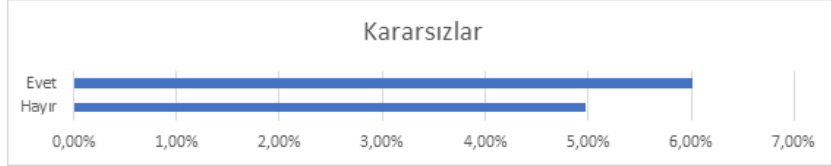
1.3. Düşünce Yapısı ve Sorun Algısı

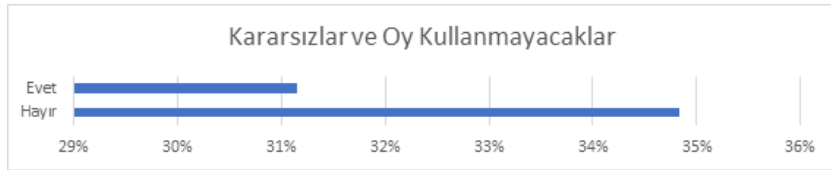
Şekli 17. Kararsızlar Düşünce Yapısı (Siyasi Kimlik)

Şekli 18. Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Düşünce Yapısı (Siyasi Kimlik)

Şekil 19. Kararsızlar Düşünce Yapısı (Avrupa Birliği'ni Destekleme Durumu)

Şekil 20. Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Düşünce Yapısı (Avrupa Birliği'ni Destekleme Durumu)

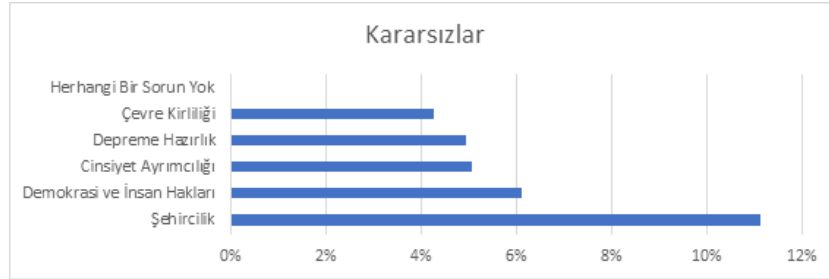
Anket çalışması kapsamında Türkiye Cumhuriyeti için potansiyel sorunlar gruplandırılarak katılımcılardan en önemli gördükleri

2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

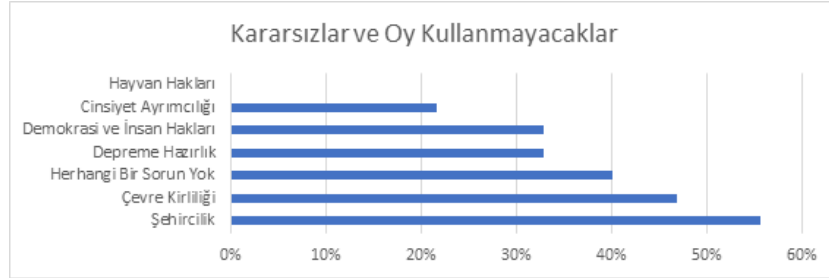
sorunu seçmeleri istenmiştir. Her soru grubu için yanıt verenlerin kararsızlık oranları Şekil 21 ve Şekil 32 arasındaki şekillerde gösterilmiştir. “Herhangi bir sorun yok” şeklinde yanıt verenlerin ağırlıklı olarak oy kullanmayacaklarını belirtmeleri ilgi çekicidir. Şekil 21’de “Herhangi bir sorun yok” yanıtını verenler içindeki kararsız oranı %0’dır. Dolayısıyla Şekil 22’den anlaşılacağı üzere “Herhangi bir sorun yok” yanıtını verenlerin içinde oy kullanmayacağını belirtenlerin oranı %50’tir. Bu sonuçlar göz önüne alındığında bir sorun olmadığını düşünen bireylerin oy kullanma için bir gereklilik duymadıkları çıkarımı yapılabilir. Diğer bir deyişle sorun ve tehditlerin varlığı seçmen için bir gerekçe oluşturmaktadır.

855

IJSl 14/2
Aralık
December
2021

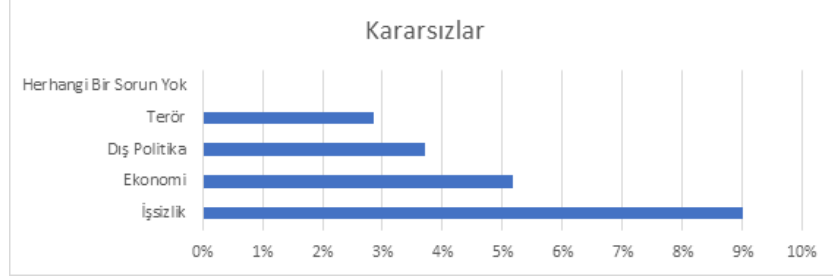

Şekil 21. Kararsızlar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

Şekil 22. Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

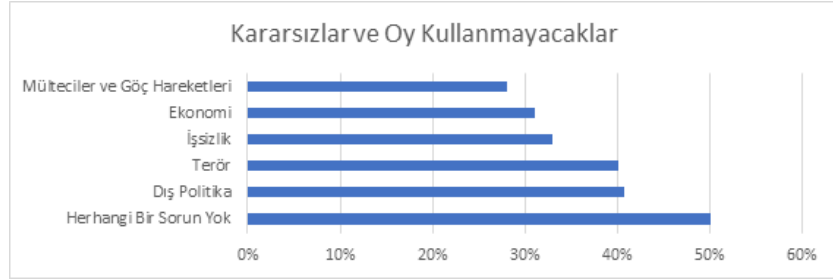
*İbrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

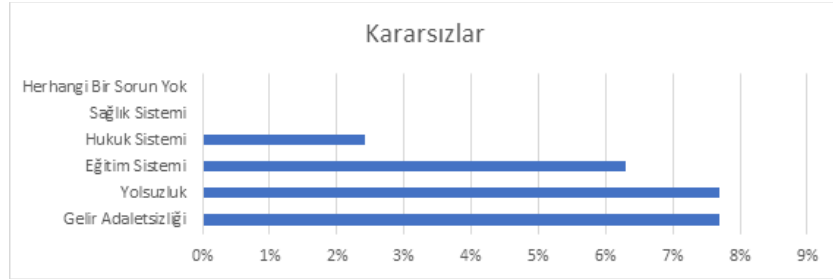
Şekil 23. Kararsızlar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

856

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

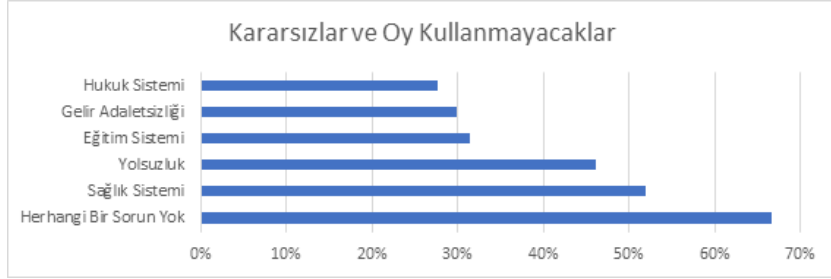

Şekil 24. Kararsızlar ve Oy Kullanmayacaklar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

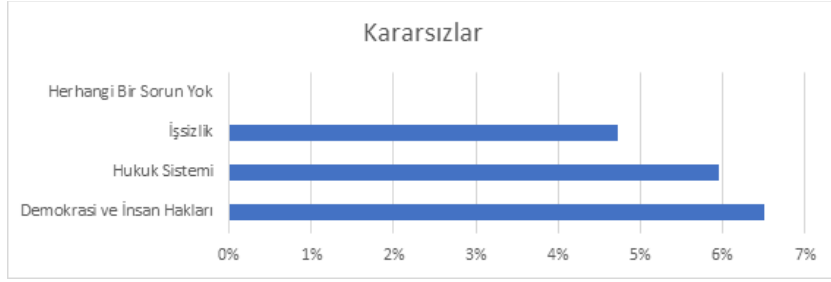

Şekil 25. Kararsızlar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

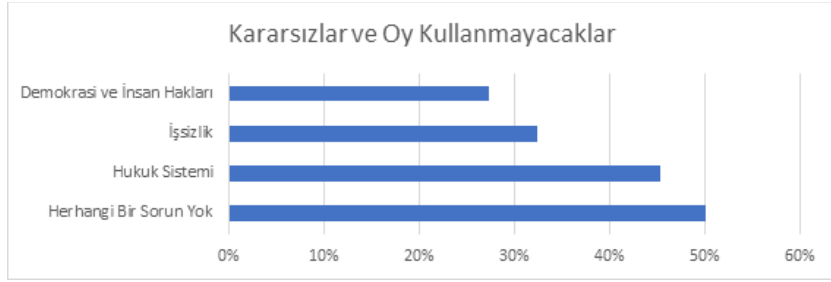
2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

Şekil 26. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

Şekil 27. Kararsızlar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

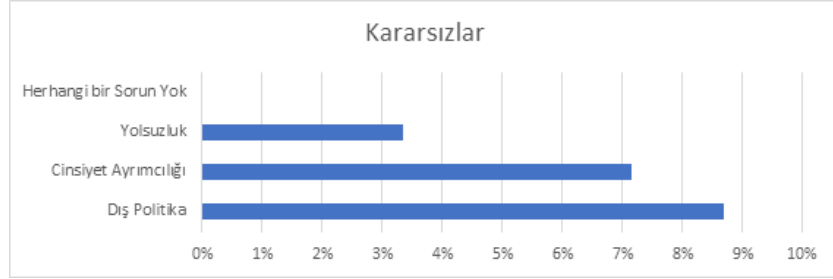

Şekil 28. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

857

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

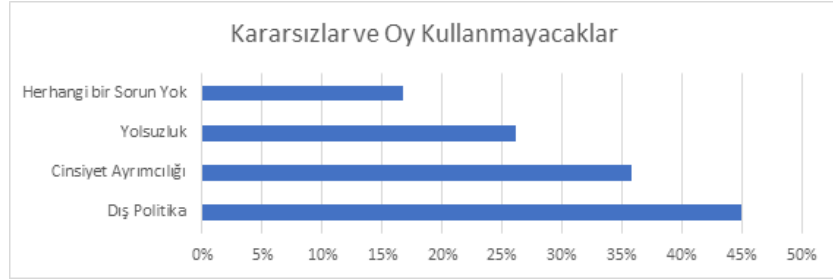
*İbrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

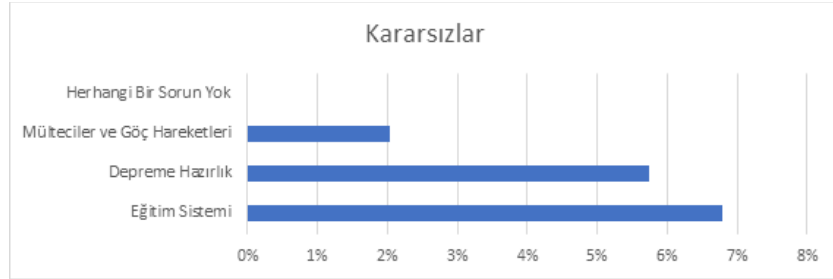
Şekil 29. Kararsızlar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

858

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

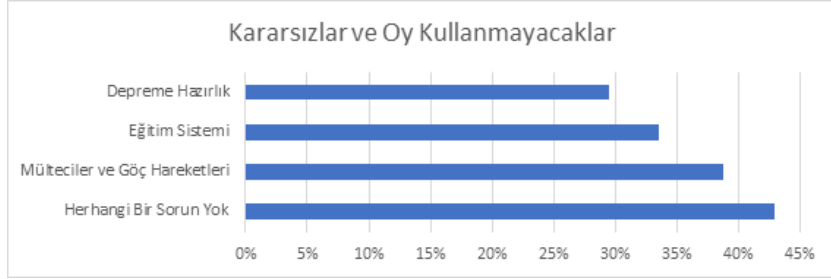

Şekil 30. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

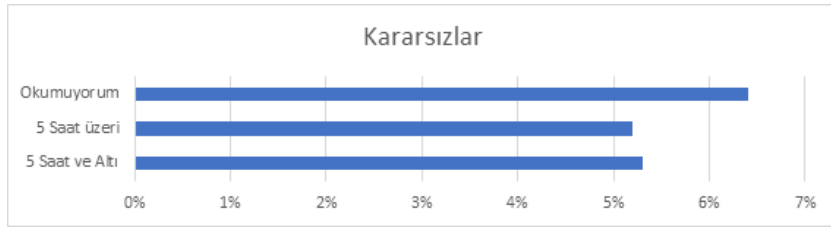
Şekil 31. Kararsızlar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

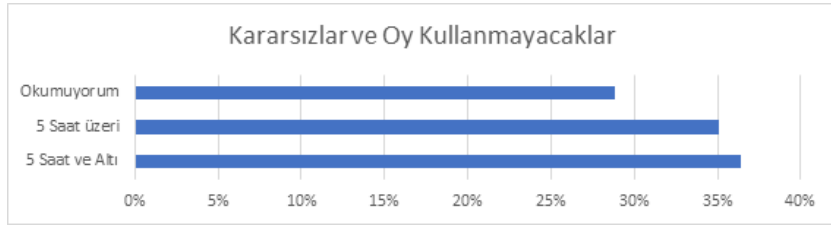

Şekil 32. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar Düşünce Yapısı (Toplumsal Sorun)

1.4. İletişim Kaynağı

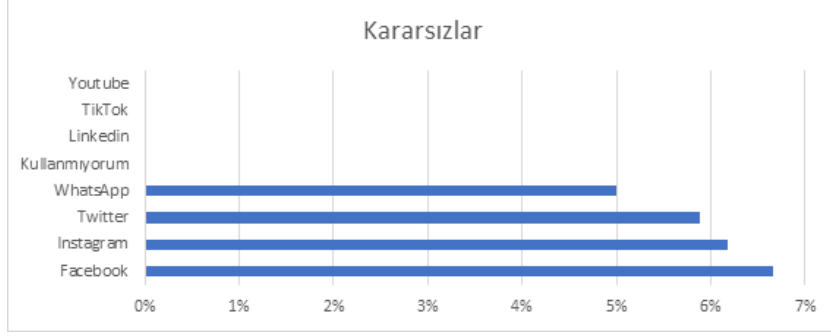

Şekil 33. Kararsızlar İletişim Yapısı Ve Seçimi (Haftada Okunan Kitap Düzeyi)

Şekil 34. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar İletişim Yapısı Ve Seçimi (Haftada Okunan Kitap Düzeyi)

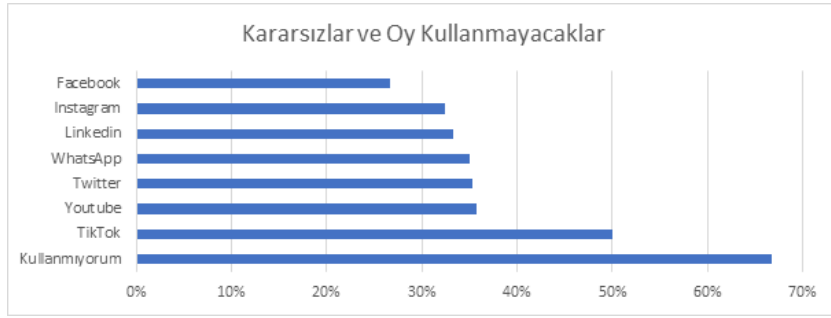
*İbrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

860

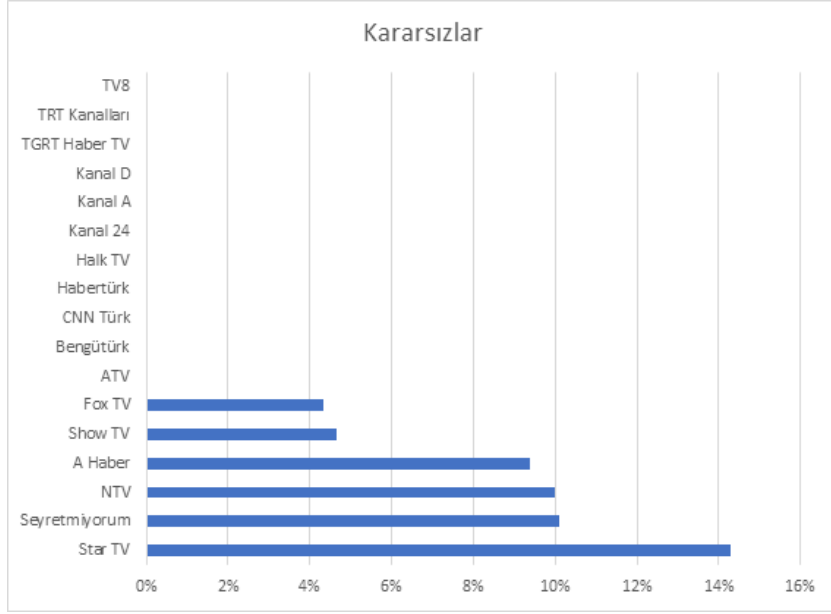
IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 35. Kararsızlar İletişim Yapısı Ve Seçimi (Sosyal Medya Kullanımı)

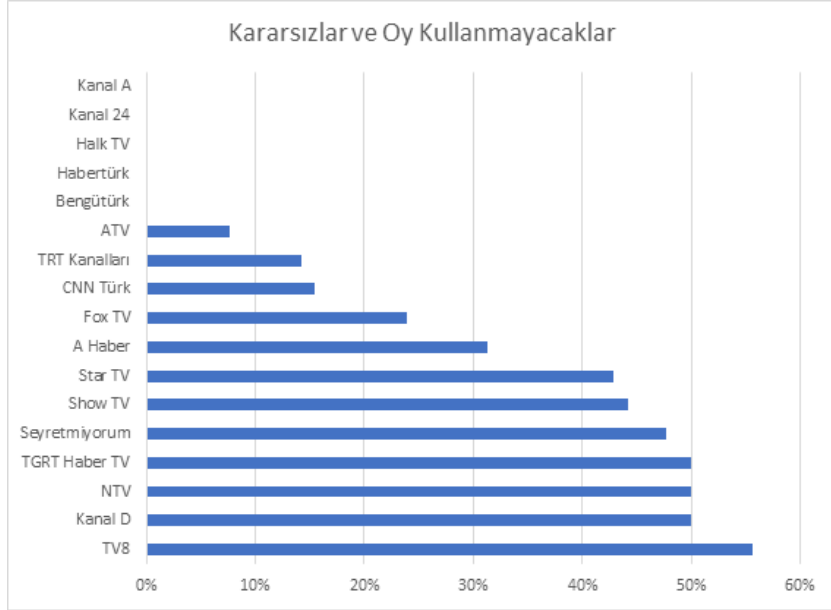

Şekil 36. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar İletişim Yapısı Ve Seçimi (Sosyal Medya Kullanımı)

2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

Şekil 37. Kararsızlar İletişim Yapısı Ve Seçimi (Tv Kanalı Tercihi)

Şekil 38. Kararsızlar Ve Oy Kullanmayacaklar İletişim Yapısı Ve Seçimi (Tv Kanalı Tercihi)

861

IJSl 14/2
Aralık
December
2021

2. GÜVENSİZLERE İLİŞKİN SONUÇLAR

Bu başlık altında kurumlara güven duymayan, güven eksikliği bulunan yurttaşların eğilimleri verilmiştir. Böylece yurttaşların ülke yapısına entegrasyonunu artırmak için gerçekleştirilebilecek politikaların uygulanacağı hedef kitle işaret edilmek için bir referans kaynağı olacaktır. Araştırma kapsamında kamu ve sivil toplum kurumları gruplara ayrılarak altı adet "Aşağıdaki kamu ve sivil toplum kuruluşlarından hangisine daha çok güveniyorsunuz?" sorusu sorulmuştur. Soruların kodları sırasıyla S20, S21, S22, S23, S24 VE S25'tir. Bu çalışma kapsamında "Güvensiz" olarak tanımlanan grup, herhangi bir soruya "güvenmiyorum" yanıtı verenlerin ağırlıklı ortalamalarını ifade etmektedir. Denklem 1'de hesaplamaya ilişkin formül verilmiştir. Denklem 1'de kullanılan "n", kurumlara güven sorularına verilen "güvenmiyorum" yanıtlarının toplamı ve "k" ilgili gruptaki toplam katılımcı sayısını belirtmektedir.

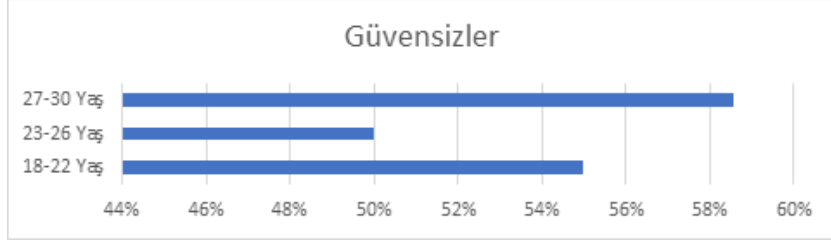
$$\text{ilgili gruptaki güvensiz oranı} = n/(k * 6) \quad (1)$$

Elde edilen sonuçlara göre Türk halkında kurumlara güven konusu önemli bir sorundur. Denklem 1 aracılığı ile elde edilen ağırlıklandırılmış ortalamalar göstermektedir ki, toplumun %50'den fazlası kurumlara güvenmemektedir. Bu çalışma kapsamında kamu otoritelerinin, güvensizlik oranı yüksek kesimlere yönelik güven duygusunu artıracak proje ve uygulamalar geliştirmesi önerilmektedir.

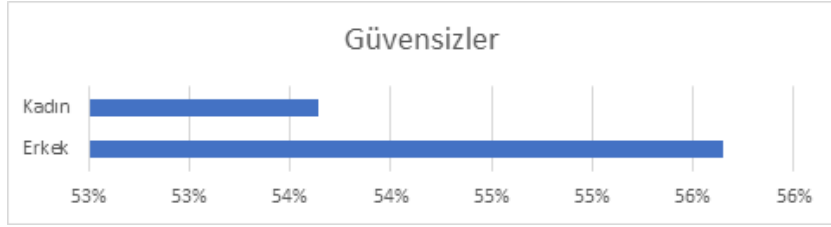
2.1. Demografik

Güvensizlerin demografik dağılımlarına bakıldığında 27-30 yaş grubu gençler arasında güvensizlik duygusunun en yüksek olduğu gruptur ve 27-30 yaş arasındaki gençlerin yaklaşık %58'i kurumlara güven duymamaktadır. Yaşa göre güvensizlerin dağılımında büyük farklar görülmediği gibi cinsiyet için de aynı şey geçerlidir. Erkek ve kadınlarda kurumlara güvensizlik oranı birbirlerine oldukça yakındır.

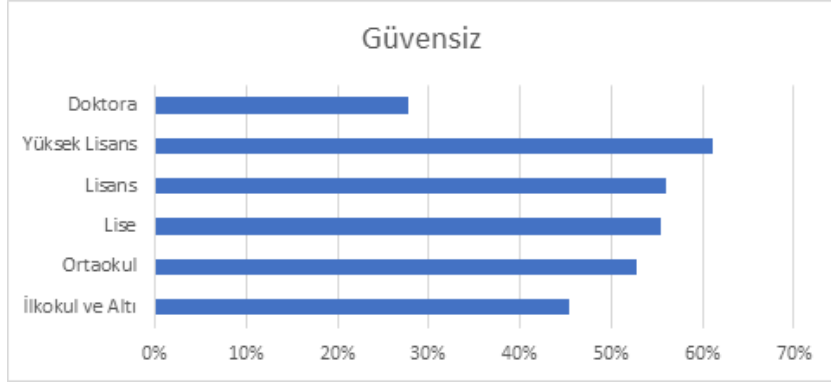
2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

Şekil 39. Güvensizler Demografik Yapı (Yaş)

Şekil 40. Güvensizler Demografik Yapı (Cinsiyet)

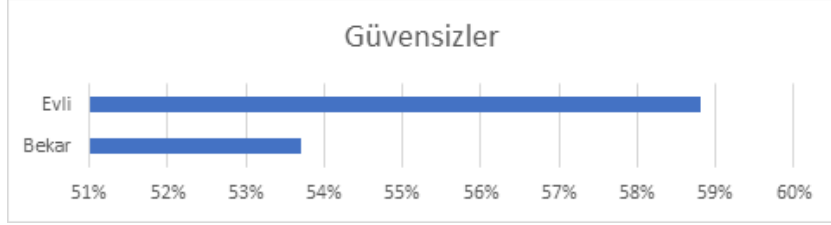

Şekil 41. Güvensizler Demografik Yapı (Eğitim)

863

IJSl 14/2
Aralık
December
2021

*İbrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

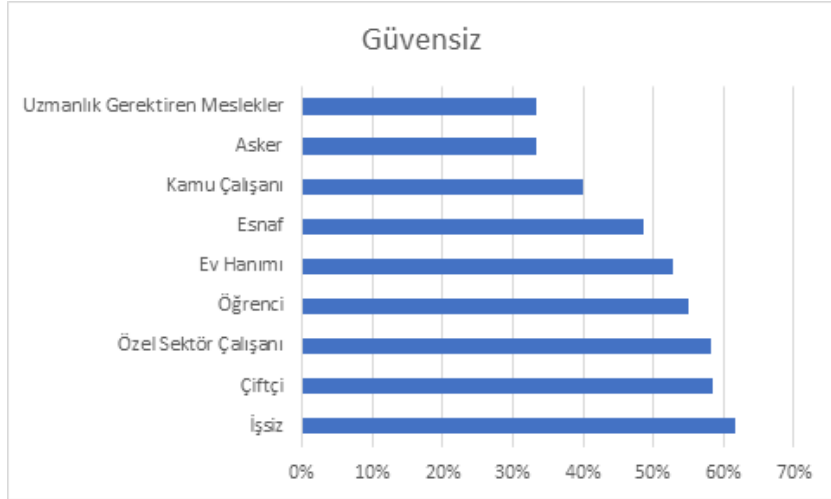

Şekil 42. Güvensizler Demografik Yapı (Medeni Durum)

2.2. Ekonomi Durum

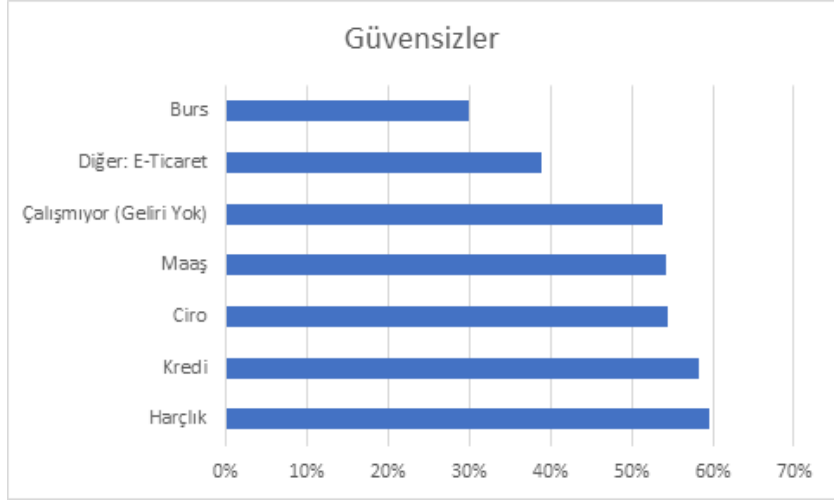
864

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 43. Güvensizler Ekonomik Yapı (Meslek)

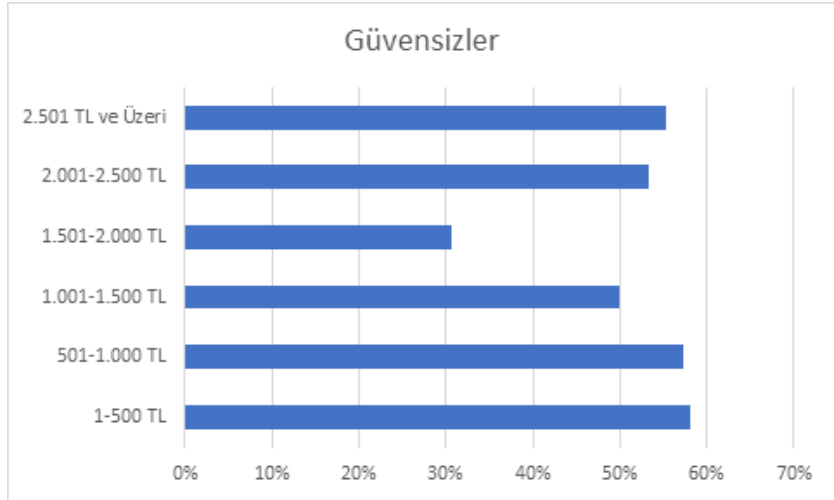
2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

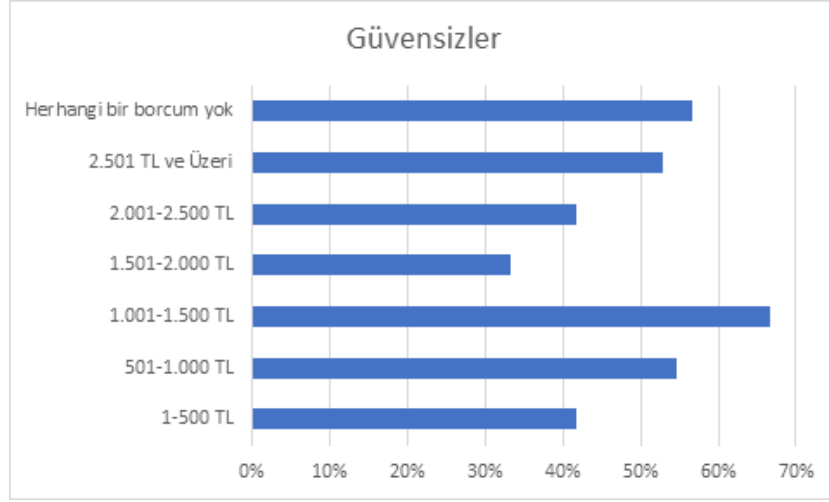
865

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 44. Güvensizler Ekonomik Yapı (Gelir Türü)

Şekil 45. Güvensizler Ekonomik Yapı (Gelir Düzeyi)

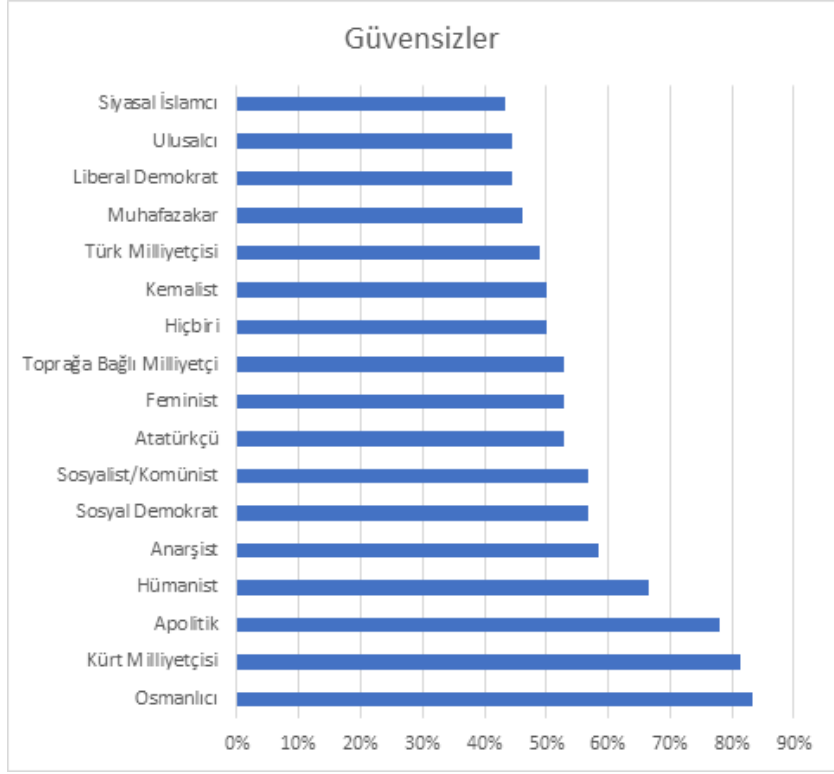

Şekil 46. Güvensizler Ekonomik Yapı (Borç Düzeyi)

2.3. Düşünce Yapısı ve Sorun Algısı

Şekil 44'te güvensiz seçmenlerin politik duruşları analiz edilmiştir. Yapılan değerlendirmede kamu ve sivil toplum kurumlarına karşı güvensizlik yaşayan katılımcılar, kimliğini Osmanlıcı olarak tanımlayanlar arasında en yüksektir. Devamında ise Kürt milliyetçisi olarak tanımlayanlar oluşturmaktadır ve siyasi kimliğini Kürt milliyetçisi olarak tanımlayanların %80 üzeri kurumlara güvenmemektedir. Devamında gelen politik kimlikler incelendiğinde toplumda genel olarak marjinal ifadesi ile kodlanmış, genel kabul gören ve çoğunluğun benimsemiş olduğu ideolojilerin dışında kendisini konumlandıranlar olduğu anlaşılmaktadır. Kamu kurumlarına güvenenlerin oran olarak yüksek olduğu ilk beş grup sırasıyla siyasal İslamcı, ulusalcı, liberal demokrat, muhafazakâr ve Türk milliyetçisidir.

2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

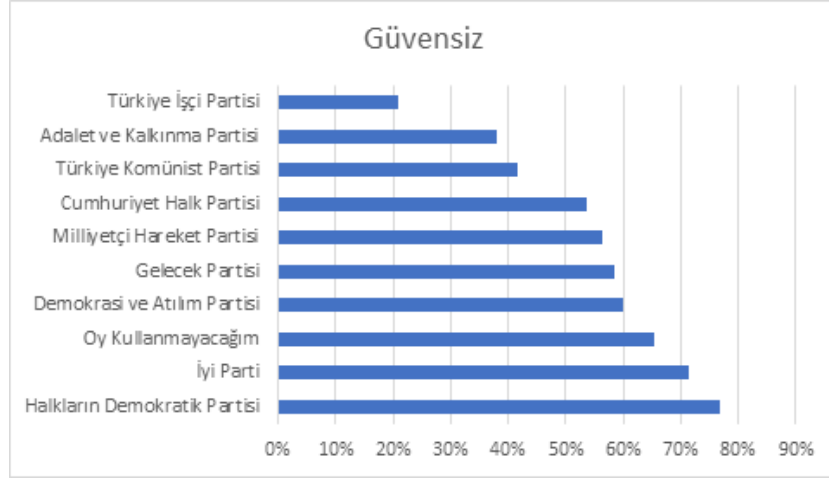

867

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

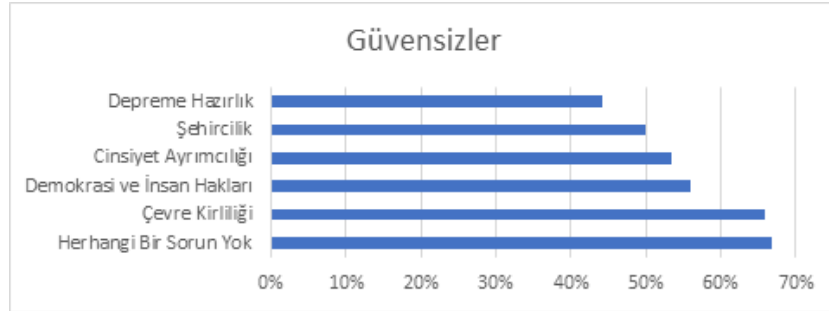
Şekil 47. Güvensizler Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Siyasi Kimlik)

Güvensiz seçmenlerin kullanmış oldukları oy tercihleri bağlamında değerlendirildiğinde Halkların Demokratik Partisi (HDP) seçmeninin en yüksek oranda güvensiz seçmen olduğu gözlemlenmektedir ve toplam HDP seçmeni arasında güvensizlerin oranı yaklaşık %77'dir. HDP'yi takiben İyi Parti ve oy kullanmayacağını belirten seçmen grubu gelmektedir.

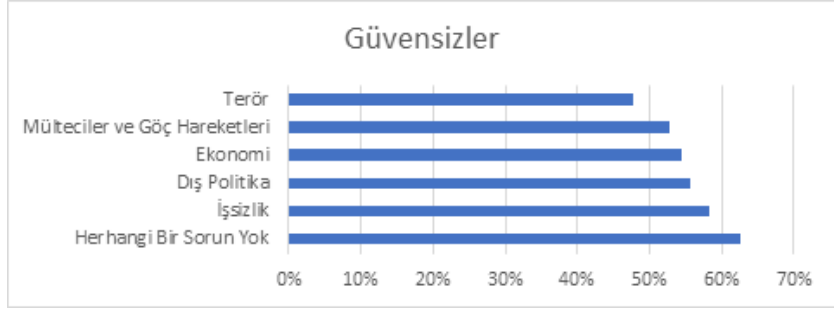
Şekil 48. Güvensizler Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Siyasi Parti)

Politik tercih konusunda farklı ideolojiler altında kendisini ifade eden güvensiz seçmenler en önemli sorun olarak işsizliği görmekte ve bir kısmı ise herhangi bir sorun bulunmadığını belirtmektedir. Herhangi bir sorun bulunmadığına dair beyanatın tepkisel bir tutum olarak değerlendirilmesi mümkün gözükabilmektedir.

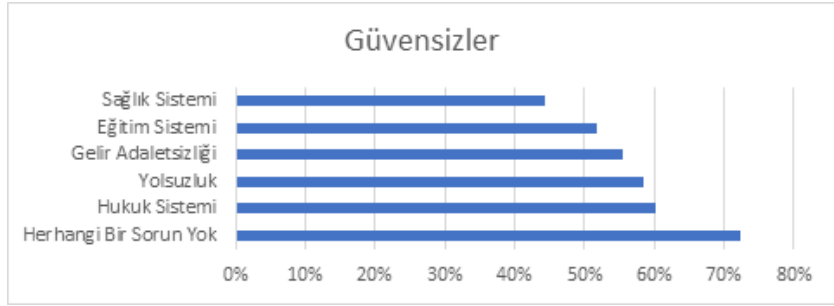

Şekil 49. Güvensizler Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

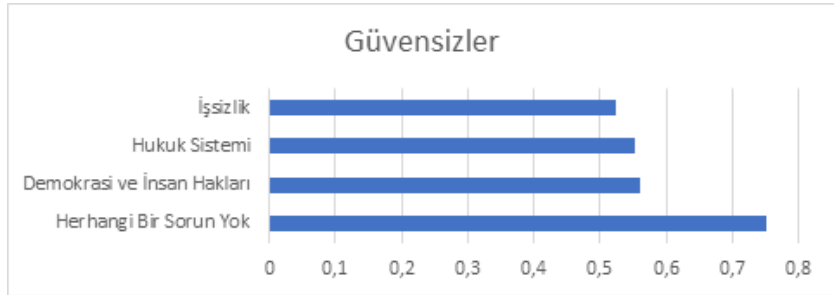
2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

Şekil 50. Güvensizler Düşünce Yapısı ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

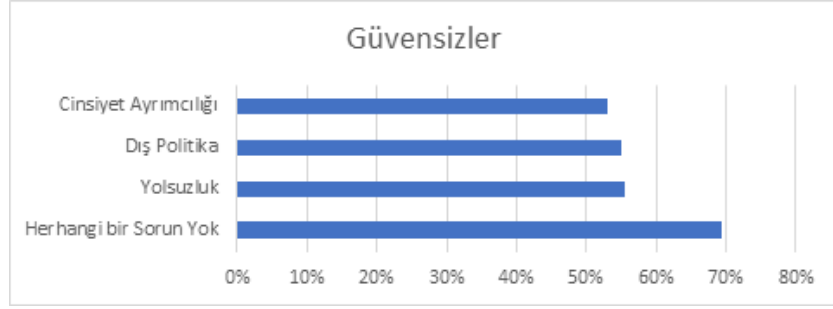

Şekil 51. Güvensizler Düşünce Yapısı ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

Şekil 52. Güvensizler Düşünce Yapısı ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

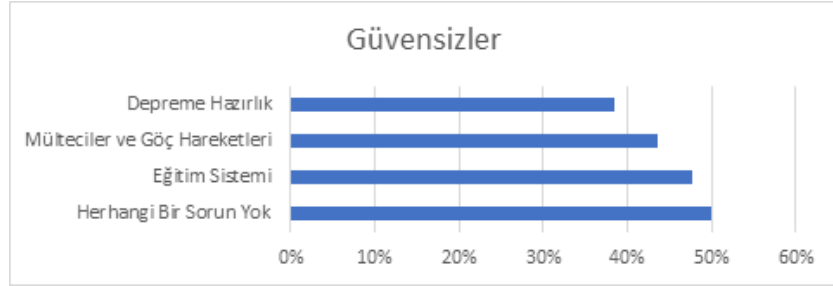
*İbrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

870

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 53. Güvensizler Düşünce Yapısı ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

Şekil 54. Güvensizler Düşünce Yapısı ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

2.4. İletişim Kaynağı

Kurumlara güven duymayan bireylerin en önemli ortak özelliklerinden birinin iletişim kaynağı seçimi olması beklenmektedir. Bu çalışma kapsamında güvensizlerin kullandığı iletişim araçları ile kamunun kendini ifade etmesi ve güvensiz bireyleri kamuya entegre ederek kamu kurumlarına olan güvenlerinin artırılması önerilmektedir. Elde edilen sonuçlara göre izleyicileri arasında güvensiz grubun en çok bulunduğu TV kanalı yaklaşık %70 oranla Habertürk olarak tespit edilmiştir. İzleyicileri arasında güvensiz grubun en az olduğu TV kanalları ise Kanal A, Bengütürk, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) kanallarıdır. Güvensiz katılımcı olarak adlandırılan kitlenin güncel bilgileri edinme kaynağı olarak en çok radyoyu tercih ettiklerini gözlemlemekteyiz. Bağlamda güvensizler olarak adlandırılan kitlenin geleneksel medya araçlarını

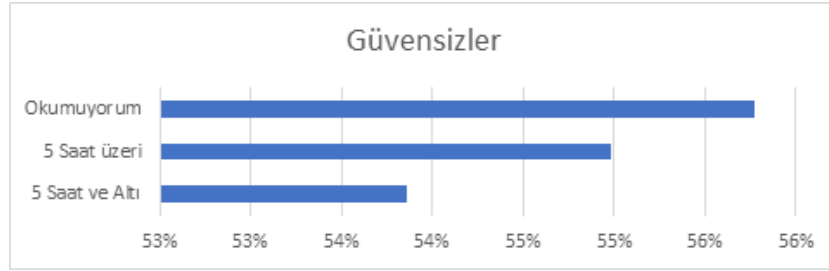
*2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri*

ve merkez medya kurumlarını tercih ettiklerini ya da en azından güven duyduklarını göstermektedir. Diğer bir deyişle kurumlara güven duymayan grup, iletişim kaynağı olarak radyo ve basılı yayınlara güven duyarken, TV kanalı olarak Habertürk'e güven duymaktadır.

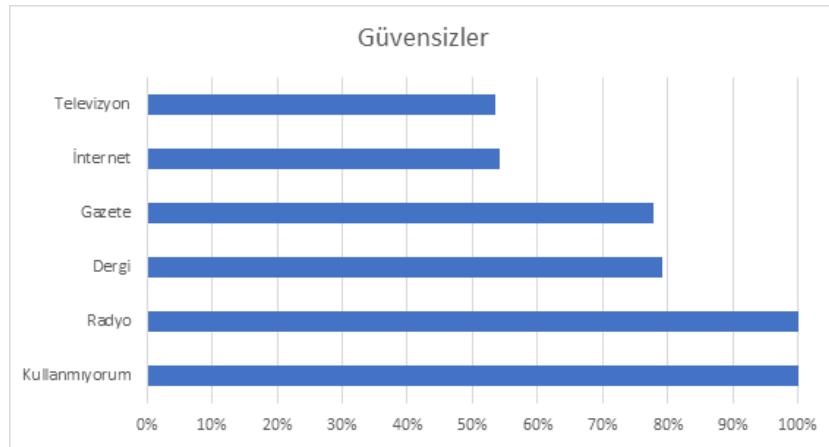
Kişisel gelişime ve sosyal statü noktasında önemli bir değerlendirme başlığı olarak kabul edilen kitap okuma süresi güvensiz seçmen için farklı bir dağılım olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum haftalık 5 saat üzeri okuma süresine sahip olanlar ile okumuyorum diyenleri güvensizlik şemsiyesi altında bir araya getirmektedir.

871

IJSl 14/2
Aralık
December
2021

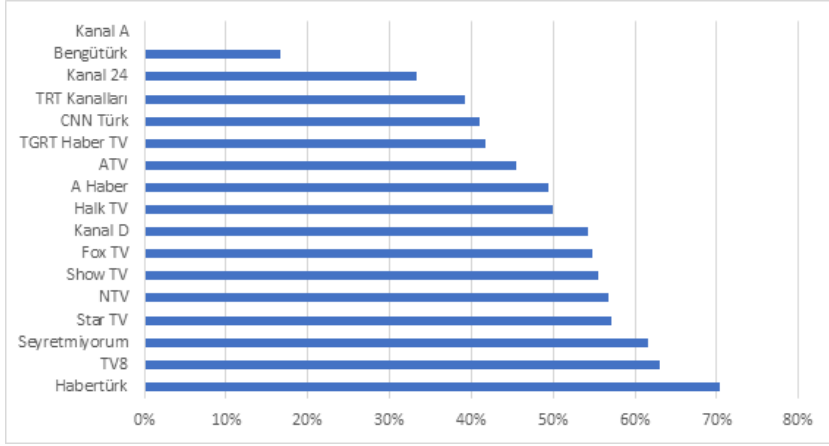

Şekil 55. Güvensizler Düşünce İletişim Kaynağı (Kitap Okuma Düzeyi)

Şekil 56. Güvensizler Düşünce İletişim Kaynağı (Kitle İletişim Aracı)

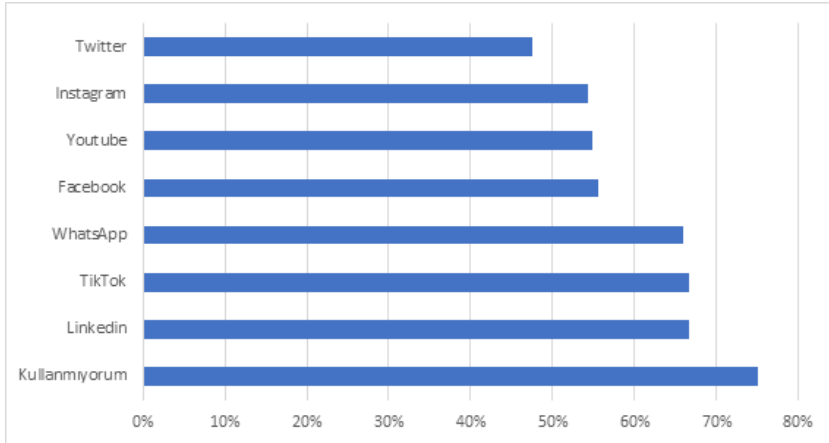
*İbrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

872

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 57. Güvensizler Düşünce İletişim Kaynağı (TV Kanalı)

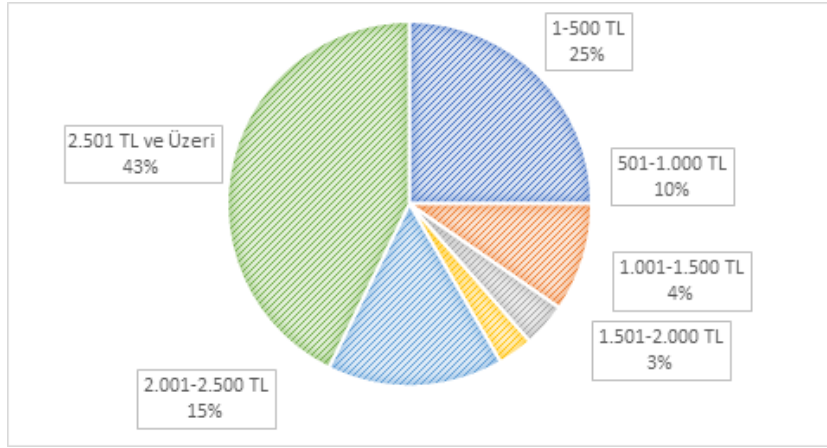
Şekil 58. Güvensizler Düşünce İletişim Kaynağı (Sosyal Medya)

3. EKONOMİK SONUÇLAR

Hiç kuşkusuz bireylerin içinde bulunduğu ekonomik koşullar ve bireylerin ekonomik durumları bireylerin yaşam biçimleri, tercih, tutum ve düşüncelerinin önemli bir belirleyicisidir. Bu başlık altında gelir düzeyi ve ekonomik şartlarına göre katılımcıların yanıtları analiz edilmiştir.

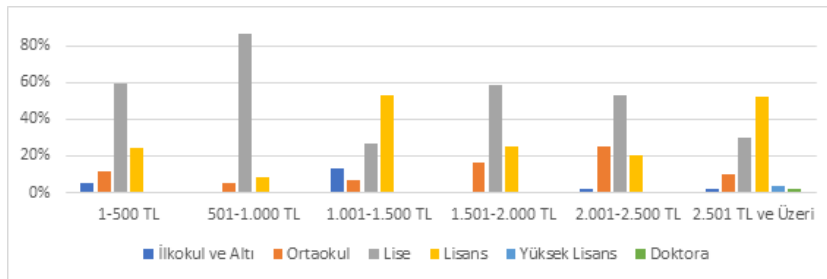
3.1. Demografik

Bireylerin ekonomik durumları ile demografik özellikleri çapraz grafikler aracılığıyla bu başlıkta paylaşılmıştır. Şekil 59'te görüldüğü üzere 18-30 yaş grubu aralığında bulunan katılımcıların yalnızca yaklaşık %43'ü aylık gelirinin 2501 TL ve üzeri olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %25'i 1-500 TL gelir elde ettiğini, %10'u 501-1000 TL arası, %4'ü 1001-1500 TL, %3'ü 1501-2000 TL ve %16'sı 2001-2500 TL aylık gelirinin olduğunu belirtmiştir.

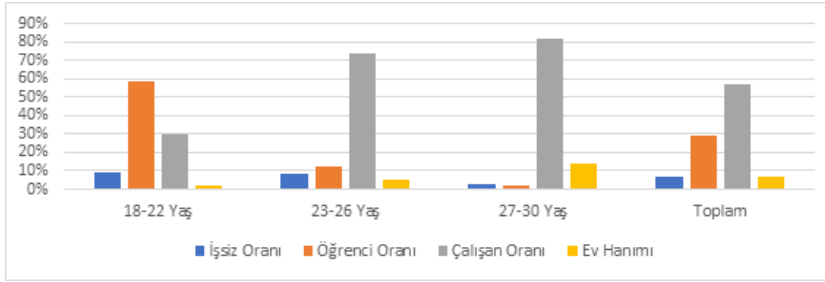
Şekil 59. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (Katılımcıların Gelir Düzeyleri)

Şekil 60'ta gelir gruplarının içinde bulunan bireylerin eğitim düzeylerindeki dağılımı verilmiştir. Buna göre gelir düzeyi ile eğitim arasında nispeten doğrusal bir ilişki olduğu söylenebilir de bunun yeterliliği tartışma konusudur.

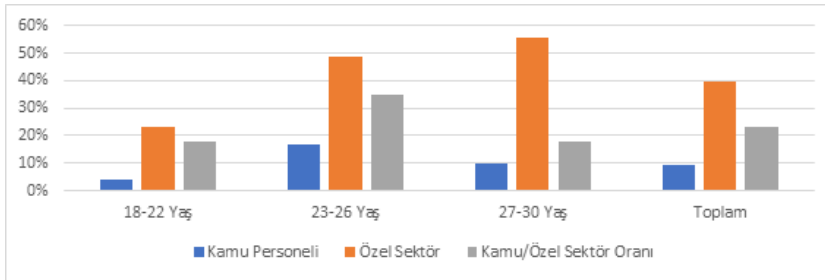
Şekil 60. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (Eğitim)

Katılımcıların yaş dağılımlarına göre istihdamdaki durumları Şekil 61'de verilmiştir. Buna göre üretken nüfusun önemli bir kısmını oluşturan 18-30 yaş grubundaki gençlerin toplamda %57'si istihdamda yer alırken, %29'u öğrenci ve kalan %7'si işsiz durumundadır. Katılımcıların kalan %7'lik kısmını ise kendisini ev hanımı olarak tanımlamaktadır. Yaş düzeyi ilerledikçe çalışma oranı artarken kendisini ev hanımı olarak tanımlayanların oranı da yaş düzeyi ilerledikçe artmaktadır. Bu durum kadının iktisadi hayata katılımında olumsuz bir sonucun göstergesidir. 27-30 yaş grubunda kendisini ev hanımı olarak tanımlayanların oranı %14'tür. Bu durum yaş düzeyi ilerledikçe ve kadınların evlilik yoluyla aile oluşumuna gitmeleriyle birlikte işgücünden çekilmesi anlamına gelmektedir.

Şekil 61. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (İstihdam Durumu)

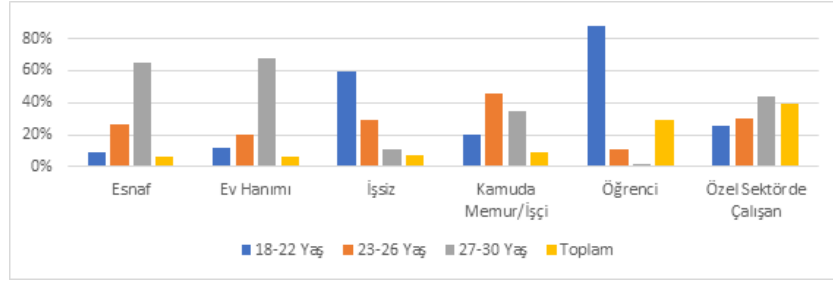
Şekil 62'ye göre çalışma durumunda olan yaş grubu 23-26 yaş arasında bulunan gençler arasında kamu çalışanlarının özel sektör çalışanlarına oranı %35 olarak tespit edilmiştir. Toplamda ise bu oran %23'tür.

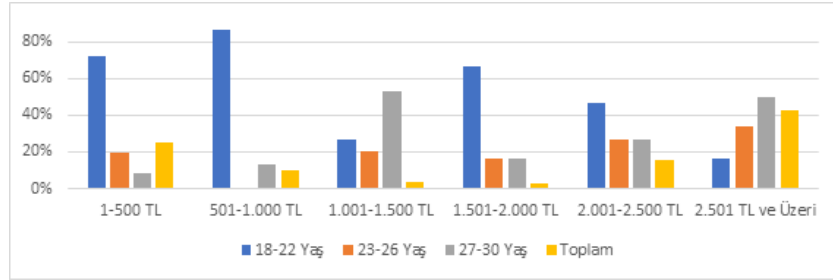
Şekil 62. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (İstihdam Durumu)

2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

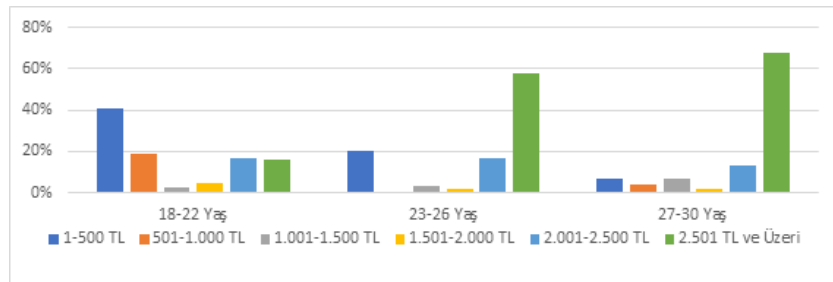
Şekil 63'e göre işsizlerin %59 ile en büyük çoğunluğunu 18-22 yaş grubu oluşturmaktadır. Ev hanımlarının ise %68'i 27-30 yaş grubunda bulunmaktadır. Yine esnafın yaş dağılımına bakıldığında 27-30 yaş grubunun toplam esnaf sayısındaki payı %65 ile ilk sırada gelmektedir.

Şekil 63. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (Mesleği)

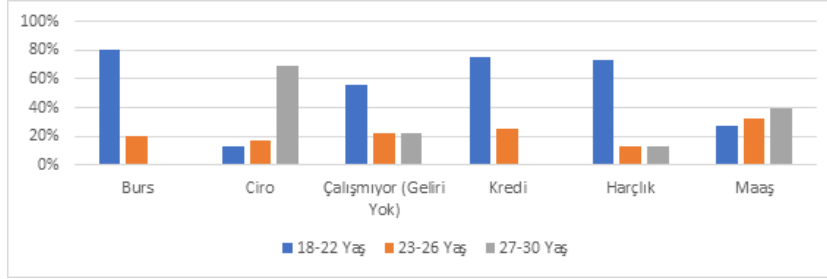

Şekil 64. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (Gelir Düzeyinde)

Şekil 65. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (Yaş Gruplarında Gelir Düzeyinin Dağılımı)

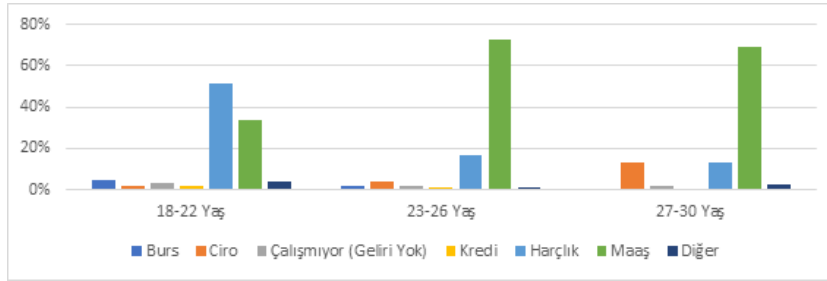
*Ibrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

Şekil 66. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (Gelir Türlerinde Yaş Dağılımı)

876

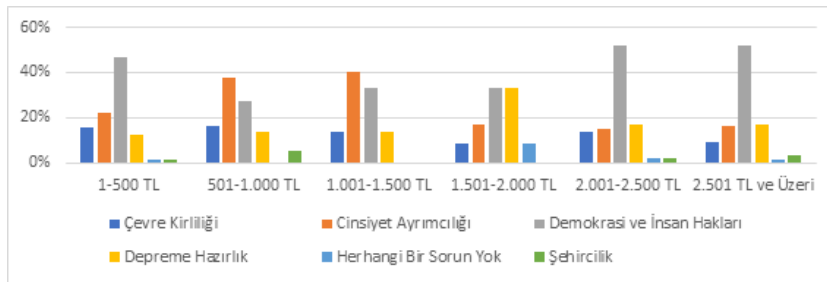
IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 67. Ekonomik Durum Ve Demografik Özellikler (Yaş Gruplarında Gelir Türü Dağılımı)

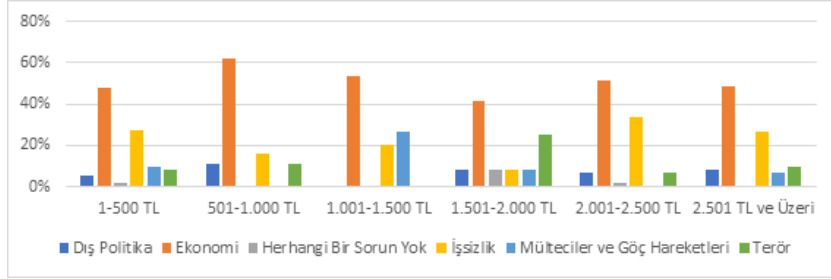
3.2. Düşünce Yapısı ve Sorun Algısı

Bireyler tarafından toplumsal sorunlara verilen öncelik ve bu sorunlara karşı bakış açısı hiç kuşkusuz gelir düzeyine göre değişebilecek bir tutumdur. Bu başlık altında ekonomik gelir düzeyine göre sorun algılarının dağılımı verilmiştir.

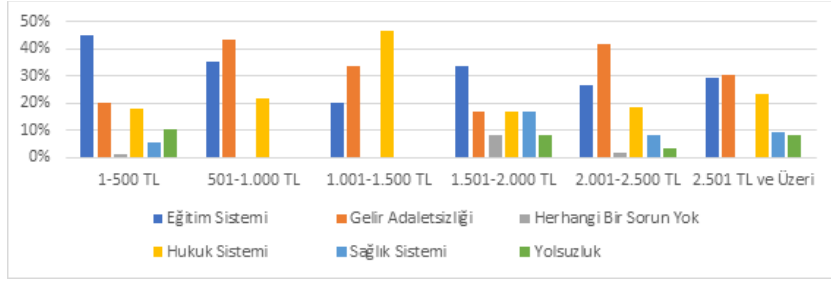

Şekil 68. Ekonomik Durum, Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

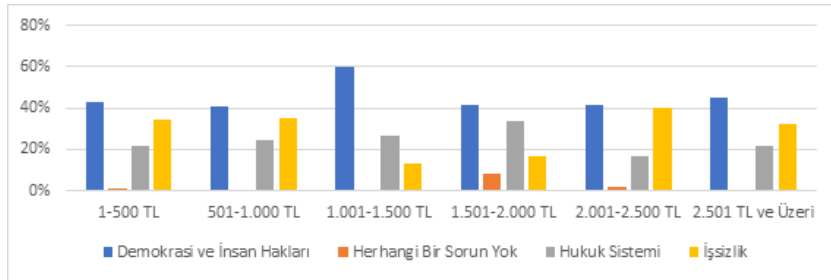
2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

Şekil 69. Ekonomik Durum, Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

Şekil 70. Ekonomik Durum, Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

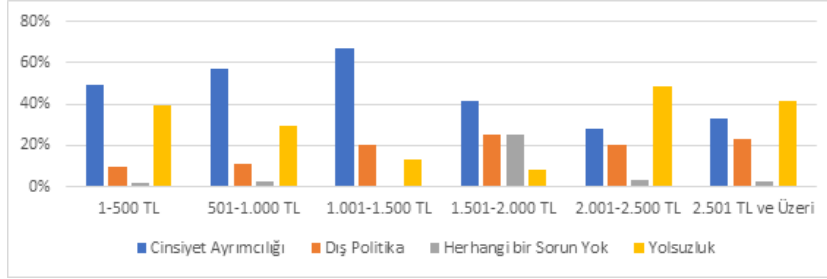

Şekil 71. Ekonomik Durum, Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

877

IJSS 14/2
Aralık
December
2021

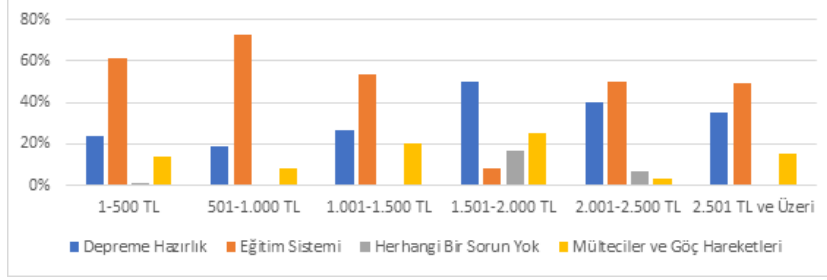
*İbrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

Şekil 72. Ekonomik Durum, Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

878

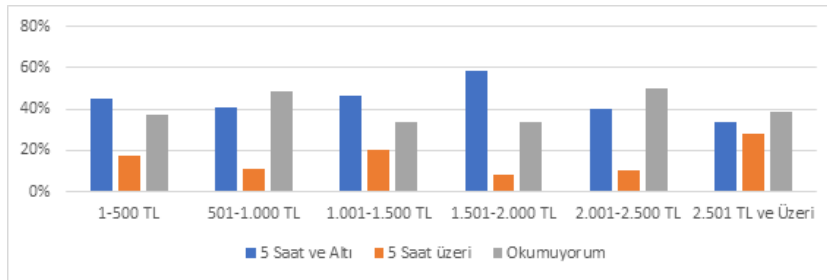
IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Şekil 73. Ekonomik Durum, Düşünce Yapısı Ve Sorun Algısı (Toplumsal Sorun)

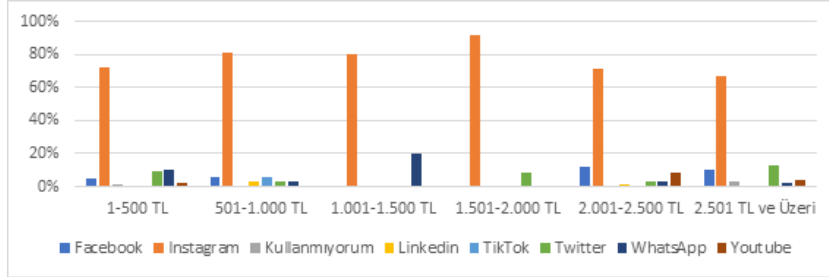
3.3. İletişim Kaynağı

Bu başlık altında gelir düzeylerine göre bireylerin iletişim tercihleri ele alınmıştır.

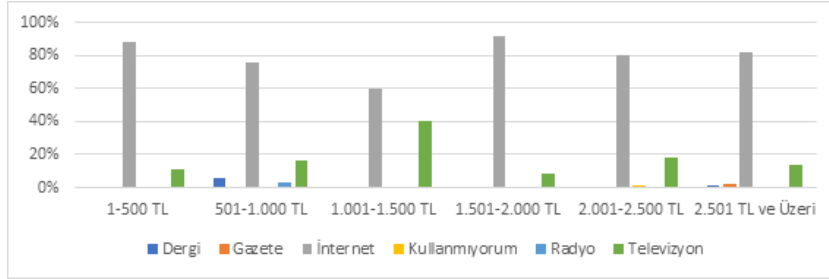

Şekil 74. Ekonomik Durum Ve İletişim Kaynağı (Kitap Okuma Düzeyi)

2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri

Şekil 75. Ekonomik Durum Ve İletişim Kaynağı (Sosyal Medya)

Şekil 76. Ekonomik Durum Ve İletişim Kaynağı (Kitle İletişim Aracı)

SONUÇ

Günümüzde siyasetin, ekonominin, sosyal yapının en önemli konu başlıklarından birisi olarak gençler ve gençlerin tercihleri karşımıza çıkmaktadır. Gençlerin yaptıkları, yapmadıkları, kararları, tüketim alışkanlıklarından siyasi tutumuna kadar her şey günlük hayatta birçok sonucu etkiliyor. Bu nedenle siyasi partiler ve şirketler başta olmak üzere birçok kurum ve kuruluş gençlerin tercihleri ile yakından ilgilenmektedir. Yeni nesil için "hiçbir şeyden haberi yok", "politikadan anlamıyorlar" gibi düşünce tarzlarının yapılan çalışma neticesinde ortadan kalktığı anlaşılmaktadır. Gençlerin sorunlardan haberdar olduğu ve duygusal davranmak yerine gerçekçi bir şekilde davrandıkları anlaşılmaktadır. Mevcut durum ve sunulan çözüm önerilerini beğenmeyen ve bu durumu güvensizlik başlığı altında ortaya konulan kısmen kararsız ve kısmen taraf olmayan politik seçmen kitlesi karşımıza çıkmaktadır. Bu kitle yapılan araştırma sonucunda seçim sonuçları başta olmak üzere birçok toplumsal ve siyasi tercih alanında sonuçları etkileyecek ya da değiştirebilecek

oranda olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum bu kitlenin sorunlarına ve düşüncelerine yönelik ilgi ve merakı artırmaktadır. Özellikle güncel siyasal tartışmalarında konusu haline gelen Z kuşağına dahil seçmen ve tercihleri oldukça ilgi uyandırmaktadır. Yapılan değerlendirmede bu özellikle kararsız ya da oy kullanmayan tutumunun bir apolitiklik durumundan ziyade aksine politik bir tutum nedeniyle mevcut yapılara tepki niteliği taşıyacak şekilde ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Yine aynı kitlenin geçmiş dönemde karşımıza çıkan keskin ideolojik kamplaşmanın tarafı olmak gibi tavır almak yerine lider, parti, olay ve olgulara yönelik gelişmelere göre değerlendirme yaptığı ve gerçekçi bir tutum ile analiz neticesinde olay bazlı karar alma eğilimi gösterdiği anlaşılmaktadır.

880

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

Yapılan gözlemler neticesinde güvensiz seçmen kategorisinde değerlendirilen katılımcı kitlesinin önümüzdeki dönemde siyasal, toplumsal ve ticari alanda daha önemli bir değerlendirme ve analiz alanı olacağı ve bu kitlenin ilerleyen dönemde karar alıcıların tutum ve davranışlarını doğrudan etkiler bir nitelik kazanacağı anlaşılmaktadır.

**2020 Sosyoekonomik Gençlik Araştırması: İstanbul İli Örneğinde
Gençlerin Ekonomik ve Siyasal Eğilimleri**

KAYNAKÇA

Baş, H. (2017). "Türkiye'de Genç Nüfus: Sorunlar ve Politikalar", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27, 255-288.

Bayhan, V. (2011). "Hedonist ve Püritan Etik Sarmalında Postmodern Gençlik", *Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi Bildirileri-I*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları, 195-205.

Berktaş, F. (2016). Liberalizm. H. B. Örs içinde, *19. Yüzyıldan 20. Yüzyıla Modern Siyasal İdeolojiler*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 47-114.

European Commission (2011). "On EU Indicators in the Field of Youth" https://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/publications/indicator-dashboard_en.pdf (Erişim Tarihi: 18.01.2021).

Çakır, S. (2013). *Erkek Kulübünde Siyaset Kadın Parlamentelerle Sözlü Tarih*. İstanbul: Versus Yayınları.

Çetinkaya, K. B. (2020). "TÜBİTAK Bilim Genç". <https://bilimgenc.tubitak.gov.tr/makale/x-y-z-kusagi-peki-ya-otesi> (Erişim Tarihi: 19.01.2021).

Daşdemir, E. N. (2017). "Göçün Piyasalara Etkisi ve Faktör Hareketliliğini Açıklama Gücü: Emek Piyasalarının Küreselleşmesi ve Maliyetleri". *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(2), 676-700.

Demirkol, F. (2020). "Liberal Demokrasi ve Adalet ve Kalkınma Partisi: 2003-2018", (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Eroğlu, C. (2015). "Siyasal Katılma", Gökhan Atılğan; Atilla Aytekin (Der.), *Siyaset Bilimi Kavramlar, İdeolojiler, Disiplinler Arası İlişkiler*, 5. Basım, İstanbul: Yordam Kitap.

Hardt, M.; Negri, A. (2011) *Çokluk İmparatorluk Çağında Savaş ve Demokrasi*. (Çev. Barış Yıldırım). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Heywood, A. (2020). *Siyasi İdeolojiler*. (Çev. L. Köker). Ankara: Felix Kitap.

İstanbul Gelişim Üniversitesi Kamuoyu ve Toplum Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi. (2021). *Sosyoekonomik Gençlik Araştırması Raporu 2020*. İstanbul: İstanbul Gelişim Üniversitesi Kamuoyu ve Toplum Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi. https://panel.gelisim.edu.tr/assets/2021/dokumanlar/Son-2020%20Rapor%20-%20TR_839aeb3c66d845dc87aad5059954907.pdf (Erişim Tarihi: 18.01.2021).

Kulaksızoğlu, A. (1990). "Gençlik Çağı ve Ülkemizde Gençlik Sorunları". *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 133-144.

*İbrahim Halil YAŞAR, Fırat DEMİRKOL, Esat DAŞDEMİR,
Tuğçe GÜR TÜRKDOĞAN*

Lipietz, A. (1987). *Mirages and Miracle the Crises of Global Fordism*. (Çev. David Macey). London: Verso.

Sezdirmez, A. (2008). "Türk Gençliğinin Gelecek Tasavvuru ve Siyasete Bakış", (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Şener, T. ve Çağlar, N. (2020). "Genç Seçmenlerin Siyasete Olan İlgileri ve Siyasal Katılım Açısından Kümelenmeleri Üzerine Bir Araştırma". *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 10(2), 514-531.

882

IJSI 14/2
Aralık
December
2021

SUMMARY

Social trends in our age have become quite flexible due to reasons such as the development and spread of technology, especially information and communication technologies, and the acceleration of international and intercultural integration. However, as of the last quarter of 2019, there have been many economic, political and social changes, especially the problems caused by the Corona virus (Covid-19) and the Corona virus. In addition, the increasing migration trend in recent years has had important reflections in economic, political and social fields (Daşdemir, 2017, pp. 745-747). It is expected that these transformations, which are more radical than previous periods, will create a significant change in the autonomous tendency of the society. This change is expected to have more radical tendencies, especially among young people whose mentality and choices are more flexible when compared to other age groups. In this context, the 2020 Socioecopolitical Youth Survey, which was carried out within the body of Istanbul Gelişim University (IGU) Public Opinion and Society Research Application and Research Center (KTAUAM), was carried out in order to reveal the position of young people as a result of these changes.

Liberal democracy and its principles, which have emerged as a model of democracy today, are becoming accepted all over the world (Demirkol, 2020, pp. 43-45). Although young people today do not adopt to be tied to ideologies with a sharp bond as in the past, it can be understood that they have values that they have determined through principles. At this point, although many young people do not call themselves liberal or liberal democrats, it is stated that liberal democracy adopts the idea of "positive rights", which states that the freedom of the individual should not only be based on rights, but also include social and economic opportunities that will allow him to develop himself. (Heywood, 2020, p. 53). Again, not accepting the supremacy of the group, which is one of the most important approaches of liberal democracy among young people, and bringing the concept of merit to the fore along with individual freedom are important in terms of equality of opportunity and social justice (Berktaş, 2016, p. 56). Considering these situations, young people's perspectives on events and phenomena become very important and the situation becomes directly relevant to economic and political decision makers. In this context, the Socioecopolitics Youth Research Report 2020 (Istanbul Gelişim University Public Opinion and Society Research Application and Research Center, 2021) research data put there, especially the young people's response to the current situation, 'I will not vote' or 'I do not trust' answers to the evaluation and analysis of the majority mass. has been attempted. Detailed information about the report, which was taken as the data source of the relevant study, is given below: (Istanbul Gelişim University Public Opinion and Society Research Application and Research Center, 2021, p. 1-2)

The purpose of the related report is stated as to ensure the determination of the attitudes, behaviors, socio-economic status and preferences of the young individuals of the Republic of Turkey in the province of Istanbul. The population of the research consists of young individuals between the ages of 18-30 living in Istanbul. The criterion sampling method was used in determining the sample, so that the bias of the research was tried to be prevented. In this context, the sample was formed with 384 people between the ages of 18-30 residing in Istanbul. According to TUIK data, there are 3 million 556 thousand 208 people residing in Istanbul between the ages of 15-29. In this context, the sample has a 95% confidence level and $\pm 5\%$ margin of error. While the criterion sampling method was used in the research, a questionnaire was used as a data collection tool and open-ended questions were not included. When the questionnaires reached saturation, the application process of the research was completed. In the research process, original descriptive survey questions prepared by the coordinators and researchers were applied as a measurement tool. Confidence analysis was not required as the collected data were not interconnected and would not proceed on the hypothesis. Percentage (%), frequency, t-Test, ANOVA and X2 were used in the analysis of the data to be obtained as a result of the questionnaire applied on the sample.

According to the data of the Socioecopolitical Youth Survey, the results can be examined in three groups: social, economic and political. In addition, the common tendencies of young people can be analyzed according to the data. According to the data obtained from the results of the research, the most important of these tendencies were evaluated under two headings as political indecision and insecurity. In addition, the trends of young people according to their economic conditions were also analyzed.